

พุทธพจน์

ดูกรภิกษุทั้งหลาย บุคคลผู้เอาจริงเมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่คนเป็นอันมาก เพื่ออนุเคราะห์โลก เพื่ออรรถประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย บุคคลผู้เอาจริงเป็นไหน่ คือ พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ดูกรภิกษุทั้งหลาย บุคคลผู้เอาจริงนี้แล เมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่คนเป็นอันมาก เพื่ออนุเคราะห์โลก เพื่ออรรถประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย. ดูกรภิกษุทั้งหลาย ความปรากฏแห่งบุคคลผู้เอาจริงได้ยากในโลก บุคคลผู้เอาจริงเป็นไหน่ คือพระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ความปรากฏแห่งบุคคลผู้เอาจริงนี้แล ได้ยากในโลก.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย บุคคลผู้เอาจริงเมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้นเป็นอัจฉริยมนุษย์ บุคคลผู้เอาจริงเป็นไหน่ คือ พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ดูกรภิกษุทั้งหลาย บุคคลผู้เอาจริงนี้แล เมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้นเป็นอัจฉริยมนุษย์

ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกาลกิริยาของบุคคลผู้เอาจริง เป็นเหตุเดือดร้อนแก่คนเป็นอันมาก บุคคลผู้เอาจริงเป็นไหน่ คือ พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การกาลกิริยาของบุคคลผู้เอาจริงนี้แล เป็นเหตุเดือดร้อนแก่คนเป็นอันมาก.

(อจ.เอก.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนาสำหรับชาวพุทธ

เล่ม ๒



คู่มือคอบัณฑิตธรรมศึกษา

(ชั้นทุติยมัธยมศึกษา)

สำนักสงฆ์ธรรมปิฎก

บ้านทับลานใน ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี

มูลนิธิดวงแก้ว ในพระสังฆราชูปถัมภ์
1/2 ซอยเทศบาล 23 "กั้นตะนุตร"
ถนนสุขุมวิท ต.ปากน้ำ อ.เมือง
จ.สมุทรปราการ 10270

ศูนย์พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนมูลนิธิบูรณะชนบท

คู่มือตอบปัญหาธรรมชิงทุนการศึกษา

ชื่อ.....ชื่อเล่น.....

นามสกุล.....

เกิดวันที่.....เดือน.....ปี พ.ศ.....

โรงเรียน.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....

คติธรรมประจำใจ.....

.....

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนาสำหรับชาวพุทธ เล่ม ๒ (คู่มือตอบปัญหาธรรมชิงทุนการศึกษา)

โดย พระปริยญา ปริยญาโณ
สำนักสงฆ์ธรรมปิฎก บ้านทับลานใน
ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี

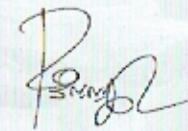
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ตุลาคม ๒๕๕๓
จำนวน : ๕,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ : บริษัท ธนาเพรส จำกัด
โทร. ๐-๒๒๑๕-๗๒๒๐, ๐-๒๒๑๕-๗๖๔๘
แฟกซ์. ๐-๒๒๑๔-๐๐๓๘

คำนำ

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนาเล่ม ๒ นี้ จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือตอบปัญหาธรรมของเยาวชน ตามโครงการ “เยาวชนสนใจธรรม” ที่ได้สอบผ่านในชั้นแรกมาแล้ว (ชั้นปฐมธัมมาสิกขานุสสารี) ซึ่งเนื้อหาในชั้นแรกนั้น เป็นเนื้อหากว้าง ๆ เป็นลักษณะความรู้ทั่ว ๆ ไปที่เยาวชนควรรู้ไว้ก่อน แต่ในชั้นนี้ (ชั้นทุติยธัมมาสิกขานุสสารี) เนื้อหาจะลึกซึ้งละเอียดเพิ่มขึ้นอีก โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าเป็นส่วนมาก เนื้อหาอาจจะดูมาก แต่คิดว่าคงไม่หนักจนเกินไปสำหรับเยาวชนผู้มีศรัทธาและความเพียรอย่างพวกเรา ซึ่งก็คงจะสมกับภูมิของเราที่สอบผ่านชั้นแรกมาแล้ว ความรู้บางอย่างในหนังสือเล่มนี้อาจหาอ่านไม่ได้จากหนังสือทั่ว ๆ ไป ให้คิดว่าเป็นบุญของเราที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ และหากเราสอบผ่านในชั้นนี้ก็จะมีสิทธิ์สอบในชั้นต่อไป จงภูมิใจที่ได้ศึกษาคำสอนของพระพุทธเจ้า และเราได้เป็นผู้มีส่วนในการสืบทอดพระศาสนาอันเป็นมรดกล้ำค่าของชาวพุทธเรา

หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแผ่คำสอนของพระพุทธเจ้าให้ขจรกระจายไปในทั่วทุกสารทิศ ท่านที่ได้ไปของจงได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้อย่างสูงสุดด้วยเทอญ



(พระปริยญา ปริยญาโณ)
ประธานสงฆ์สำนักสงฆ์ธรรมปิฎก

โครงการเยาวชนสนใจธรรม

(แข่งขันตอบปัญหาธรรมชิงทุนการศึกษา)

หลักการและเหตุผล

สำนักสงฆ์ธรรมปิฎกแม้จะเป็นเพียงสำนักสงฆ์เล็ก ๆ แต่ก็สำนึกในหน้าที่ต่อการเผยแผ่พระศาสนา กิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาธรรมชิงทุนการศึกษา เป็นหนึ่งในหลายกิจกรรมที่ทางสำนักฯ ใช้เป็นวิธีการเผยแผ่พระศาสนาสู่เยาวชน ๆ ที่เข้าร่วมในกิจกรรมนี้จะได้รับแต่ประโยชน์โดยส่วนเดียว คือได้ทั้งบุญ ทั้งความรู้ ทั้งทุนการศึกษาและอีกหลายอย่างตามที่เยาวชนได้สัมผัสมาแล้วด้วยตนเองในวันมอบทุนพระศาสนาของเราจะอยู่ได้ พวกเราชาวพุทธต้องร่วมแรงร่วมใจกันคนละไม้คนละมือ ทำหน้าที่ในส่วนที่เราทำได้ เป็นการสร้างบารมีร่วมกัน และเป็นการสืบทอดพระศาสนาให้ดำรงอยู่ชั่วลูกชั่วหลานชั่วกาลนาน ตลอดไป



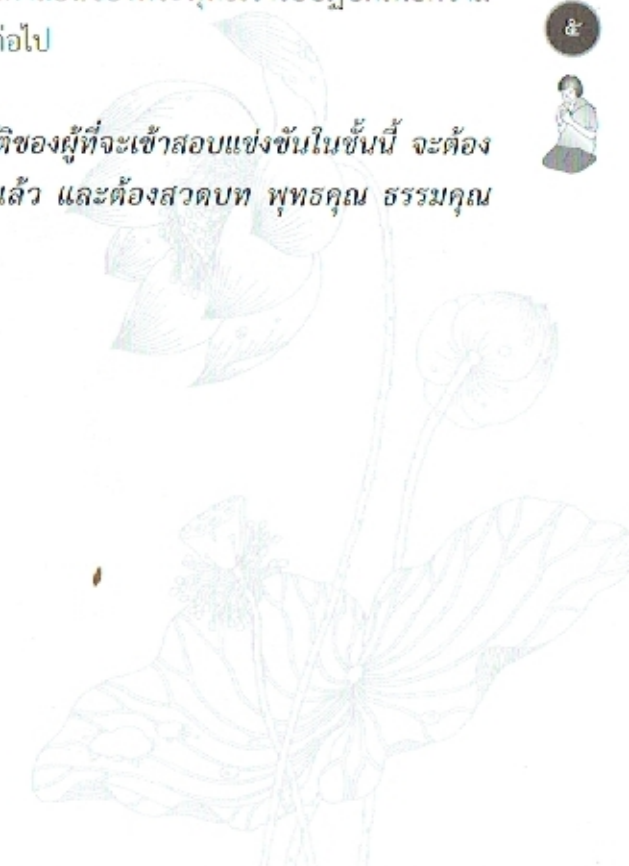
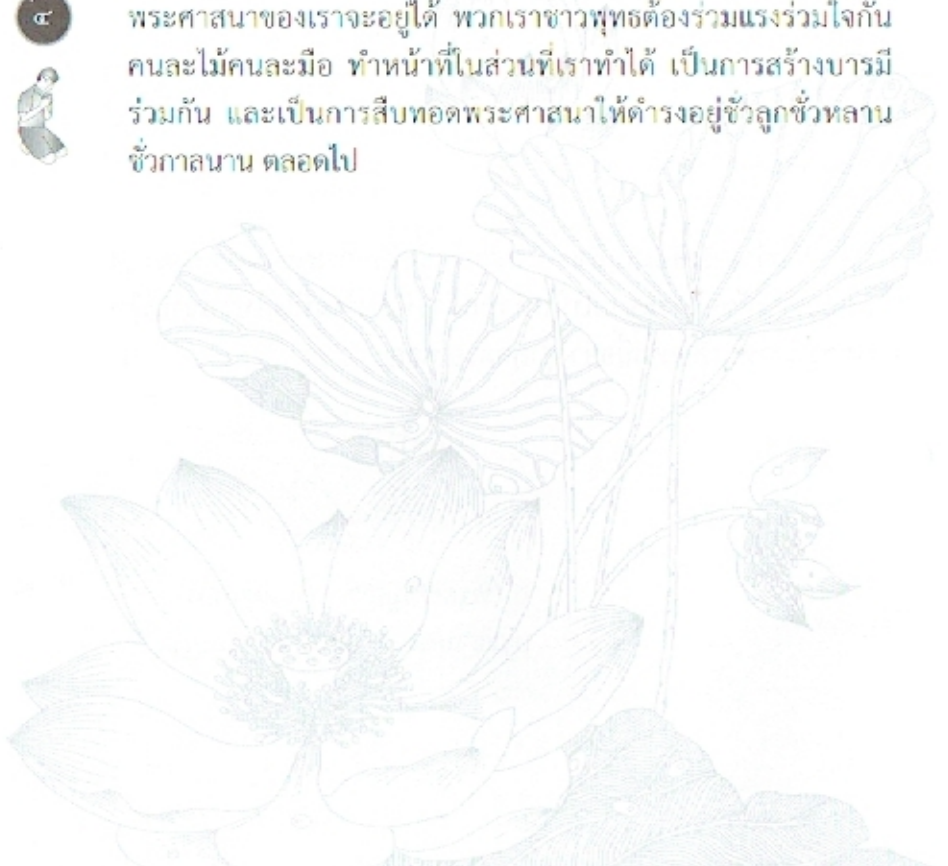
โครงการเยาวชนสนใจธรรม

(แข่งขันตอบปัญหาธรรมชิงทุนการศึกษา)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างช่วงปิดภาคเรียนให้เป็นประโยชน์
๒. เพื่อให้เยาวชนฝึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
๓. เพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสศึกษาคำสอนของพระพุทธเจ้า
๔. เพื่อให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในการเผยแผ่คำสอนของพระพุทธเจ้า
๕. เพื่อให้เยาวชนได้ภาคภูมิใจที่ได้ทรงจำคำสอนของพระพุทธเจ้า
๖. เพื่อให้เยาวชนได้นำคำสอนของพระพุทธเจ้าไปปฏิบัติเพื่อความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตต่อไป

สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าสอบแข่งขันในขั้นนี้ จะต้องสอบผ่านในขั้นแรกมาแล้ว และต้องสวดบท พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ได้



การออกข้อสอบ

แบบปรนัย (กาเฉพาะข้อถูก)	๖๐ ข้อ ๆ ละ	๑ คะแนน
แบบอัตนัย (ข้อเขียน)	๕ ข้อ ๆ ละ	๔ คะแนน
แบบสัมภาษณ์ (ตอบปากเปล่า)	๕ ข้อ ๆ ละ	๔ คะแนน

การให้รางวัล

- ระดับประถมศึกษา คะแนนละ ๔ บาท
- ระดับมัธยมศึกษา คะแนนละ ๓ บาท
- หากทำได้ ๖๐ คะแนน ขึ้นไปก็ถือว่าสอบผ่านในขั้นนี้

ทางโครงการก็จะออกใบเกียรติบัตรให้ด้วย และหากทำคะแนนได้เต็ม จะได้รับรางวัลพิเศษเพิ่มอีก ๑,๐๐๐ บาท

การจัดอันดับ

ในขั้นนี้จัดอันดับให้ระดับเดียวคือ รวมผู้เข้าสอบทั้งหมด

รางวัลที่ ๑	๑,๒๐๐ บาท	พร้อมโล่เกียรติยศ
รางวัลที่ ๒	๑,๑๐๐ บาท	พร้อมโล่เกียรติยศ
รางวัลที่ ๓	๑,๐๐๐ บาท	พร้อมโล่เกียรติยศ

ในอันดับที่ ๑-๒-๓ จะต้องทำคะแนนได้ ๗๐ คะแนนขึ้นไป หากได้คะแนนเท่ากันหลายคน ต้องตอบปัญหาสดในวันมอบรางวัล เพื่อหาผู้ทำคะแนนได้ดีกว่าเป็นผู้รับรางวัล

สถิติการแข่งขันตอบปัญหาการรวมทุนการศึกษา

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓

(สอบและมอบรางวัลช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี)

สอบขั้นแรกคือ ชั้นปฐมธัมมาสิกขานุสารี

จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด ๑๕๐ คน โดยแบ่งเป็นสนามสอบ ๕ สนาม คือ จังหวัดปราจีนบุรี ๒๔ คน จังหวัดฉะเชิงเทรา ๕๑ คน จังหวัดนครราชสีมา ๒๙ คน จังหวัดสุรินทร์ ๒๗ คน และ จังหวัดอุบลราชธานี ๑๙ คน

แบ่งเป็น ชั้น ป.๑-๒ ๓ คน / ชั้น ป.๓-๔ ๑๗ คน / ชั้น ป.๕-๖ ๙๑ คน / ชั้น ม.๑ ขึ้นไป ๓๙ คน สอบผ่าน ๕๐ คะแนน ๔๙ คน

อันดับที่ ๑ ได้ ๙๙ คะแนน

คือ เด็กหญิงมุกิตา สิงห์แก้ว
ชั้น ป.๖ โรงเรียนรักษาทรีพีพิทยากร
ต.กระบับ อ.กระบับบุรี จ.ปราจีนบุรี

อันดับที่ ๒ ได้ ๙๔ คะแนน

คือ เด็กชายคมชาญ อภิวงศ์โสภณ
ชั้น ม.๓ โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์
อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา
เด็กหญิงสิริยากร วิเศษชาติ
ชั้น ม.๑ โรงเรียนวัดหัวสำโรง
ต.หัวสำโรง อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา



อันดับที่ ๓ ได้ ๙๓ คะแนน

- คือ เด็กหญิงฐิติมา ไชยบุตร
 ชั้น ม.๑ โรงเรียนร่มเกล้าปราจีนบุรี
 ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี
 เด็กหญิงอรวิสา ศรีสิงห์
 ชั้น ป.๕ โรงเรียนบ้านทับลาน
 ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี
 เด็กหญิงศุภัญญา พรหมเลื่อน
 ชั้น ป.๖ โรงเรียนบ้านนารายณ์
 ต.สำโรง อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา



รวมทุนการศึกษาที่มอบให้แก่เยาวชนที่เข้าสอบ ๑๕๐ คน
 จำนวน ๓๔,๕๐๐ บาท (สามหมื่นสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน)
 ขออนุโมทนาบุญกับเจ้าภาพทุนการศึกษาทุกคนมา ณ ที่นี้ด้วย.

“ทุกครั้งที่ทำดี อย่าคิดว่าทำให้คนอื่น ขอให้คิดว่าทำให้
 ตัวเราเองเป็นบารมีของเรา อย่าท้อแท้และเบื่อหน่าย ต่อการทำดี
 ให้คิดว่าเป็นโชคกลางของเรา ที่เราได้ทำดี”

บอกบุญประชาสัมพันธ์

ตามที่ทางสำนักสงฆ์ธรรมปิฎกได้จัดให้มีการแข่งขันตอบปัญหา
 ธรรมเชิงทุนการศึกษาสำหรับเยาวชน ในครั้งที่ผ่านมามีปรากฏว่าได้รับความ
 สนใจจากเยาวชนเป็นอย่างมาก เยาวชนสมัครเข้าสอบเกินเกณฑ์
 ที่ได้กำหนดไว้ คือ ๑๐๐ คน ต่อปี แต่ทางวัดรับสมัครสอบถึง
 ๑๕๐ คน ทั้งนี้ก็เพราะมีผู้รับเป็นเจ้าภาพทุนการศึกษามากตามจำนวน
 ที่สมัคร เป็นที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง ในปีนี้ ๒ และปีต่อ ๆ ไป คาดว่า
 จะมีเยาวชนสนใจเข้าร่วมสอบกันมากขึ้น และในการสอบแต่ละปีก็จะมี
 ระดับชั้นมากขึ้นด้วย คือผู้สอบใหม่ในแต่ละปี และผู้เก่าที่จะต้อง
 สอบเลื่อนชั้นสูง ๆ ขึ้นไป ทุนการศึกษาก็จะต้องมากขึ้นตาม ทางวัดจึง
 ขอบอกบุญมายังทุกท่าน ร่วมสร้างทายาทพระศาสนา เป็นกำลังใจ
 ให้กับเด็ก ๆ โดยเฉพาะเจ้าภาพที่มีรายชื่อบริจาคค่าพิมพ์หนังสือใน
 เล่ม ๑ และเล่ม ๒ นี้ ทางวัดอยากจะขอให้ท่านช่วยรับเป็นเจ้าภาพ
 ทุนการศึกษาทุนละ ๒๐๐ บาท ต่อคนต่อปีทุก ๆ ปีไป หรือท่านอื่น ๆ
 ที่มีศรัทธาก็ร่วมเป็นเจ้าภาพได้ เงินอันมีค่าก็สร้างสิ่งอันมีค่าเพื่อเป็น
 บารมีธรรมให้กับตัวเราตลอดไป

ติดต่อบริจาคได้ที่ พระอาจารย์ปริณญา ปริณญาโณ สำนักสงฆ์
 ธรรมปิฎก บ.ทับลานใน ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี
 โทร.๐๘๙-๒๕๒๕๙๕๗ หรือโอนเข้าบัญชี ชื่อ “วัดป่าเนินกลาง”
 ธนาคารกรุงเทพ สาขากระบี่บุรี เลขบัญชี ๒๘๖๔๖๔๓๕๖๐

(ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ dhammapitaka.com)

บทสวด พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ



นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโ วิชชาจะระณะสัมปันโน
สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะ
นุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ (บทพุทธคุณ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก
โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ (อ่านว่า วิญญูฮิติ)
(บทธรรมคุณ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
สามิจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิหัง จัตตาริ
ปุริสะยุคานิ อัญฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชะลีกระณีโย อะนุตตะรัง
ปัญญักเขตตัง โลกัสสาติ (บทสังฆคุณ)

๑๐



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑

๑. พระนางสิริมหามายาเป็นพระอิตาของใคร?
ตอบ พระเจ้าอัญชนะกับพระนางยโสธรา
๒. พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระโอรสของใคร?
ตอบ พระเจ้าสีหนุกับพระนางกัญจนา
๓. เสด็จปู่เสด็จย่าของพระพุทธเจ้ามีเชื้อสายมาจากใคร?
ตอบ มีเชื้อสายมาจากพระเจ้าโอกกากราช
๔. พระเจ้าโอกกากราชมีพระโอรสพระอิตากี่พระองค์?
ตอบ พระโอรส ๔ พระอิตา ๕
๕. พระโอรส ๔ พระอิตา ๕ ไปสร้างเมืองใหม่ที่ใด? และตั้งวงศ์ใหม่ชื่ออะไร?
ตอบ เมืองกบิลพัสดุ์ (ที่อยู่ของกบิลเดวาบส) แคว้นสักกะ ชื่อ ศากยวงศ์
๖. พระอิตาองค์ใดไปสร้างเมืองใหม่ที่ใด? และตั้งวงศ์ใหม่ชื่ออะไร?
ตอบ เมืองเทวทหะ แคว้นโกลิยะ ชื่อโกลิยวงศ์
๗. พระเจ้าสีหนุกับพระนางกัญจนามีพระโอรสอิตากี่พระองค์? ใครบ้าง?
ตอบ มี ๗ พระองค์ คือ พระโอรส ๕ ได้แก่ ๑. สุทโธทนะ ๒. สุกโกทนะ ๓. อมิโตนะ ๔. ไรโตทนะ ๕. ทมิโตนะ พระอิตา ๒ คือ ปมิตา และ อมิตา

๑๑



๘. พระเจ้าอัญชนะกับพระนางยโสธรมีพระโอรสธิดากี่พระองค์? ใครบ้าง?

ตอบ มี ๔ พระองค์คือ พระโอรส ๒ ได้แก่ สุปปพุทธะ และ ทันทปาณี พระธิดา ๒ คือ มายา และ ปชชาติโคดม

๙. พระนางพิมพาเป็นพระธิดาของใคร?

ตอบ พระเจ้าสุปปพุทธะ

๑๐. การแบ่งชนชั้นในสมัยพุทธกาลเรียกว่าอะไร? มีเท่าไร? อะไรบ้าง?

ตอบ เรียกว่า วรรณะ มี ๔ วรรณะ คือ กษัตริย์ พราหมณ์ แพศย์ ศูทร

๑๒

๑๑. หากคนต่างวรรณะแต่งงานกันจะกลายเป็นวรรณะอะไร?

ตอบ วรรณะจัณฑาล

๑๒. พระพุทธเจ้าจะต้องเป็นคนในวรรณะใด?

ตอบ วรรณะกษัตริย์ หรือ วรรณะพราหมณ์เท่านั้น

(อรรถกถา พุทธวงศ์)

บุคคลพึงเห็นผู้มีปัญญามักขี้โทษ มักห้ามปรามไว้ เหมือนผู้
ชื่อบอกขุมทรัพย์ และพึงคบผู้ที่เป็นบัณฑิตเช่นนั้น เพราะเมื่อคบคน
เช่นนั้นย่อมมีแต่ความเจริญไม่มีความเสื่อมเลย

(ขุ.คาถา)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๒

๑. ขณะที่พระโพธิสัตว์ประสูติมีสิ่งเกิดขึ้นพร้อมกันก็อย่าง
อะไรบ้าง?

ตอบ มี ๗ อย่าง คือ ๑. พระนางพิมพา ๒. พระอานนท์
๓. กาฬุทายีอำมาตย์ ๔. ฉันทะอำมาตย์ ๕. ม้ากัณฐกะ
๖. ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ๗. ขุมทรัพย์ ๔ ขุม (เรียกว่า
สหชาติ ๗) (อรรถกถา พุทธวงศ์)

๒. พระอานนท์เป็นพระโอรสของใคร?

ตอบ พระเจ้าอมิตินะ (พระอนุชาของพระเจ้าสุทโธทนะ)

๓. ขุมทรัพย์ ๔ ขุม มีชื่อว่าอย่างไรบ้าง? แต่ละขุม กว้างเท่าไร?

ตอบ ๑. สังขะ-กว้าง ๑ คาวุต (๑๐๐ เส้น) ๒. เอละ-กว้าง
ครึ่งโยชน์ ๓. อุปละ-กว้าง ๓ คาวุต ๔. ปุณทริก-กว้าง
๑ โยชน์

๔. ปราสาท ๓ ถดูของพระโพธิสัตว์แต่ละหลังสูงกี่ชั้น?

ตอบ ถดูร้อน ๕ ชั้น ถดูฝน ๗ ชั้น ถดูหนาว ๙ ชั้น (ความสูง
เท่ากัน) (อรรถกถา สุขุมาลสูตร อัง.ติก.)

๕. พระโพธิสัตว์มีสตรีเป็นบริวารกี่นาง?

ตอบ ๔ หมั้น นาง

๖. เทวทูต ๔ มีอะไรบ้าง?

ตอบ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และ สมณะ

๗. เทวทูต ๔ เกี่ยวข้องกับพระโพธิสัตว์อย่างไร?

ตอบ เป็นเหตุให้พระโพธิสัตว์ออกผนวช

๑๓



๘. คินออกผนวชมีเหตุการณ์สำคัญอะไร?

ตอบ พระมเหสีประสูติพระโอรส

๙. คินออกผนวชผ่านกี่เมือง รวมระยะทางกี่โยชน์?

ตอบ ผ่าน ๓ เมือง รวมระยะทาง ๓๐ โยชน์

๑๐. ตอนอธิฐานเพศเป็นบรรพชิตใครนำบริวาร ๘ มาถวาย?

ตอบ ภูมิภาคระพรม (เคยเป็นเพื่อนเก่าสมัยพระพุทธเจ้ากัสสปะ)
(อรรถกถา พุทธวงศ์)

.....
ดูกรภิกษุทั้งหลาย บุคคลผู้เอกเมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้นเป็นผู้ไม่มีที่สอง ไม่มีใครเช่นกับพระองค์ ไม่มีใครเปรียบ ไม่มีใครเปรียบเสมอ ไม่มีส่วนเปรียบ ไม่มีบุคคลเปรียบ ไม่มีใครเสมอ เสมอด้วยพระพุทธเจ้า ผู้ไม่มีผู้ใดเสมอ เป็นผู้เลิศกว่าสัตว์ทั้งหลาย

บุคคลผู้เอกเป็นฉน คือพระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ดูกรภิกษุทั้งหลาย บุคคลผู้เอกนี้แล เมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้นเป็นผู้ไม่มีที่สอง ไม่มีใครเช่นกับพระองค์ ไม่มีใครเปรียบ ไม่มีใครเปรียบเสมอ ไม่มีส่วนเปรียบ ไม่มีบุคคลเปรียบ ไม่มีใครเสมอ เสมอด้วยพระพุทธเจ้า ผู้ไม่มีใครเสมอ เป็นผู้เลิศกว่าสัตว์ทั้งหลาย

(อง.เอก.)

๑๔



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๓

๑. อาจารย์ที่พระโพธิสัตว์เข้าไปอยู่ด้วยชื่ออะไรบ้าง?

ตอบ อาหารดาบส และอุทกดาบส

๒. อาจารย์ทั้ง ๒ นั้นมีคุณวิเศษอะไร?

ตอบ อาหารดาบส ได้รูปฌานที่ ๓ คือ อากิญจัญญายตนะฌาน อุทกดาบส ได้รูปฌานที่ ๔ คือ เนวสัญญานาสัญญายตนะฌาน

๓. การบำเพ็ญทุกรกิริยา ๓ วาระ มีอะไรบ้าง?

ตอบ วาระแรก ทรงกตพระทนต์ด้วยพระทนต์ กตพระตาลด้วยพระชีวหา
วาระที่ ๒ ทรงผ่อนกลั้นลมหายใจเข้าออก
วาระที่ ๓ ทรงอดพระกระยาหารลดลงตามลำดับ จนไม่เสวยอะไรเลย

๔. เหตุใดพระองค์จึงทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา?

ตอบ เพราะเห็นว่าไม่ใช่หนทางที่จะตรัสรู้

๕. วิบากกรรมอะไรทำให้พระโพธิสัตว์ต้องมาหลงทำทุกรกิริยาอยู่ถึง ๖ ปี?

ตอบ เพราะเคยไปกล่าวดูพระพุทธเจ้า พระนามว่ากัสสปะ เอาไว้ว่า "ความเป็นพระพุทธเจ้าของสมณะไล้น จักมีแต่ที่ไหน ความเป็นพระพุทธเจ้าเป็นของได้มาโดยยากยิ่ง"

๖. ในคินครัสรู้พระองค์ใช้สมาธิอะไรเป็นบาทฐานของวิปัสสนา?

ตอบ ใช้อานาปานสติกัมมัฏฐาน

๑๕



๗. พระองค์พิจารณาธรรมอะไรจึงได้บรรลุอาสาฬหะ?

ตอบ พิจารณาปฏิจสงฺฆูปบาท

๘. ปฏิจสงฺฆูปบาทมีความหมายว่าอย่างไร?

ตอบ หมายความว่า เป็นธรรมอิงอาศัยกันและกันเกิดขึ้น

๙. ปฏิจสงฺฆูปบาทมีองค์เท่าไร? อะไรบ้าง?

ตอบ มี องค์ ๑๒ คือ ๑. อวิชชา ๒. สังขาร ๓. วิญญาณ ๔. นามรูป ๕. आयตนะ ๖. ผัสสะ ๗. เวทนา ๘. ตัณหา ๙. อุปาทาน ๑๐. ภพ ๑๑.ชาติ ๑๒. ชรา มรณะ โศกะ ปริเทวะ ทุกขะ โทมนัส อุปายาส

๑๐. องค์ ๑๒ ของ ปฏิจสงฺฆูปบาทสองให้เห็นสภาวะอะไร?

ตอบ สภาวะของความเป็นอนัตตาไม่มีอำนาจในตัวเอง คือ เมื่อสิ่งนี้มีสิ่งนี้จึงมี เมื่อสิ่งนี้เกิดสิ่งนี้จึงเกิด เมื่อสิ่งนี้ดับ สิ่งนี้จึงดับ (อรรถกถา พุทธวงศ์)

๑๖



ผู้มีปัญญาทรม อาศัยทวิภูฏิซั่ว คัดค้านคำสอนของพระอริยะ ผู้เป็นพระอรหันต์ ผู้ดำรงอยู่โดยธรรม การคัดค้านและทวิภูฏิซั่ว นั้นเกิดขึ้นมาเพื่อทำลายตนเอง เหมือนขุยไผ่ทำลายต้นไผ่ ฉะนั้น.

(ขุ.สาลา.)

สัตว์ผู้มีอำนาจจะต้องตาย เมื่อเกิดมาแล้ว ควรสร้างกุศลไว้ให้มาก เหมือนช่างดอกไม้ร้อยพวงมาลัยไว้เป็นจำนวนมากจากกองดอกไม้ ฉะนั้น.

(ขุ.สาลา.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๔

๑. ในคืนก่อนตรัสรู้พระองค์ทรงพระสุบินได้อย่างไร? อะไรบ้าง?

ตอบ ๕ อย่าง คือ ๑. พระวรกายใหญ่เอนกายนอน พระเศียร และพระบาทจรมมหาสมุทรคนละฝั่ง (ข้อความละเอียด คือ มีขุนเขาหิมวันต์เป็นขอบ พระหัตถ์ซ้ายหย่อนลงมหาสมุทรด้านทิศตะวันออก พระหัตถ์ขวาหย่อนลงมหาสมุทรด้านทิศตะวันตก พระบาทหย่อนลงมหาสมุทรด้านทิศใต้)
๒. มีต้นหญ้าคาเกิดขึ้นที่พระนาภีสองจุดทองฟ้า
๓. มีหมุ่นอนสีขาวสี่รัชชะดำไต่ขึ้นจากพระบาทไปถึง พระชานุมณฑล (เข้า)
๔. มีหมุ่นกหลากหลายสีบินมาจากทิศต่าง ๆ แล้วตกลงมาใกล้ พระบาทกลายเป็นสีขาวยิ่งหมด
๕. พระองค์เสด็จพระดำเนินบนภูเขาคูกลูกใหญ่ แต่คูกลไม่แปดเปื้อนพระกาย (อง.ปัญจก)

๑๗



๒. ในพระสุบินทั้ง ๕ นั้นพระองค์ทรงทำนายว่าอย่างไร?

ตอบ ข้อ ๑. พระองค์จะได้ตรัสรู้ อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ
๒. พระองค์จะได้ตรัสรู้ริยมรรคมีองค์ ๘
๓. ชนชั้นพราหมณ์จะหันมานับถือพระองค์
๔. วรรณะ ทั้ง ๔ จะออกบวชตามพระองค์
๕. ลากสักการะจักเกิดแก่พระองค์แต่พระองค์ไม่ทรง ติดในลากสักการะ

๓. พระโพธิสัตว์ลอยภาคทองที่แม่น้ำอะไร?

ตอบ แม่น้ำเนรัญชรา

๔. ภาตที่จึ่งมลงไปกระทบกับภาตของใครบ้าง?
 ตอบ ภาตของพระพุทธเจ้า ๓ พระองค์ คือ พระพุทธเจ้ากกุสันธะ
 โภณาคมนะ และ กัสสปะ (อรรถกถา พุทธวงศ์)
๕. ใครถวายหญ้าคา ๘ กำมือ แก่พระโพธิสัตว์?
 ตอบ โสถถียพราหมณ์
๖. ใครถวายข้าวสาคูก่อนตอนตรัสรู้ใหม่ช่วงสิ้นสัปดาห์ที่ ๗ ?
 ตอบ พ่อค้าสองพี่น้อง ชื่อ ตปฺสสะ และ ภัลลิกะ
๗. ใครถึงสรีระ ๒ คือ พระพุทธ กับ พระธรรม เป็นคนแรกของโลก?
 ตอบ พ่อค้าสองพี่น้อง ชื่อ ตปฺสสะ และ ภัลลิกะ
๘. พระพุทธเจ้าเปรียบสัตว์โลกเหมือนดอกบัว ๔ เหล่า ๆ ไหนบ้าง?
 ตอบ ๑. ดอกบัวพินน้ำ ๒. ดอกบัวเสมอน้ำ
 ๓. ดอกบัวใต้น้ำ ๔. ดอกบัวใต้โคลนตม
๙. ดอกบัวทั้ง ๔ เหล่า เปรียบเทียบกับการบรรลุธรรมของสัตว์โลก
 อย่างไร?
 ตอบ เหล่าที่ ๑ เปรียบเหมือน อุกษฤติญญ-บรรลุเร็ว คือฟัง
 ไม่ต้องมากก็บรรลุ
 เหล่าที่ ๒ เปรียบเหมือน วิปปีจติญญ-บรรลุช้า คือ
 ฟังมากขึ้นหน่อย จึงบรรลุ
 เหล่าที่ ๓ เปรียบเหมือน เนยยะ-บรรลุช้ามาก คือ
 ฟังมาก ๆ ปฏิบัติมาก ๆ จึงจะบรรลุ
 เหล่าที่ ๔ เปรียบเหมือน ปทปรมะ-ไม่สามารถบรรลุได้
 แม้จะฟังมากปฏิบัติมากก็ไม่บรรลุ
 (อรรถกถา มัช.มูล.)



๑๐. ในสมัยพุทธกาลใครเป็นสาวกรูปแรก และ รูปสุดท้ายของ
พระพุทธเจ้า?

ตอบ รูปแรกคือ พระโกณฑัญญะ รูปสุดท้ายคือ สุภัททบริพาชก

.....
 ขนเหล่าใดเข้าไปผูกเวรว่า “คนนี้ได้ค่าเรา ได้ฆ่าเรา ได้ชนะเรา
 และได้ลักสิ่งของของเราไป” เหวของขนเหล่านั้นย่อมไม่ระงับ...ส่วน
 ขนเหล่าใดไม่เข้าไปผูกเวรว่า “คนนี้ได้ค่าเรา ได้ฆ่าเรา ได้ชนะเรา และได้ลักสิ่งของของเราไป” เหวของขนเหล่านั้นย่อมสงบระงับ...เพราะว่า
 ในกาลไหน ๆ เหวทั้งหลายในโลกนี้ ย่อมไม่สงบระงับด้วยเวร แต่เวร
 ทั้งหมดย่อมสงบระงับด้วยการไม่จองเวร นี่เป็นธรรมเก่า.

(ขุ.ศาสนา.)

สัตว์พวกหนึ่งย่อมเกิดในครรภ์ พวกที่ทำบาปกรรมย่อมไปนรก
 พวกที่ทำความดีย่อมไปสวรรค์ ส่วนผู้ไม่มีอาสวะย่อมนิพพาน

(ขุ.ศาสนา.)

สัตว์ทุกจำพวกย่อมสะดุ้งกลัว ต่อโทษทัณฑ์ สัตว์ทุกจำพวกย่อม
 รักชีวิตของตน บุคคลนำตนเข้าไปเปรียบเทียบแล้ว ไม่ควรรำเองไม่ใช่
 ให้ผู้อื่นรำ

(ขุ.ศาสนา.)



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๕

๑. ช่วง ๔ อสงไขยกาลแสนกัป ที่พระโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมี ได้พบพระพุทธเจ้ากี่พระองค์?

ตอบ ๒๔ พระองค์ (ขุ.พุทธวงศ์)

๒. พระพุทธเจ้า ๒๔ พระองค์ ที่พระโพธิสัตว์ได้พบมีพระนามอะไรบ้าง?

ตอบ

๑. ทีปังกร	๑๓. ปิยทัสสี
๒. โภณฑัญญะ	๑๔. อัถถทัสสี
๓. มังคละ	๑๕. อัมมทัสสี
๔. สุমনะ	๑๖. สิทธัตถะ
๕. เรวตะ	๑๗. ทิสสะ
๖. โสภิตะ	๑๘. สุสสะ
๗. อโนมทัสสี	๑๙. วิปัสสี
๘. ปทุมะ	๒๐. สิขี
๙. นารทะ	๒๑. เวสสภู
๑๐. ปทุมุตตระ	๒๒. กกุสันธะ
๑๑. สุเมธะ	๒๓. โภณาคมนะ
๑๒. สุชาตะ	๒๔. กัสสปะ (ขุ.พุทธวงศ์)

๓. ในพระพุทธเจ้า ๒๔ พระองค์พระโพธิสัตว์ ได้รับพุทธพยากรณ์ว่า จะได้เป็นพระพุทธเจ้าครั้งแรกจากองค์ใด?

ตอบ จากพระพุทธเจ้าพระนามว่าทีปังกร (ขุ.พุทธวงศ์)

๔. ในสมัยนั้นพระโพธิสัตว์เกิดเป็นอะไร?

ตอบ เป็นคาบสชื่อ สุเมธ (ขณะทอดผ้าเป็นสะพานบนเปลือกคตม บุษพาพระพุทธเจ้า)

๕. พระโพธิสัตว์ที่จะได้รับพุทธพยากรณ์ จะต้องมียोगค์คุณกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ ๘ อย่าง คือ ๑. เป็นมกุษย์ ๒. เป็นบุรุษ ๓. เป็นนักรบ ๔. ได้อภิญญา ๕. สมาบัติ ๘ ๕. อาจบรรลุพระอรหัตต์ได้ในขณะนั้น ๖. อาจสละชีวิตแทนพระพุทธเจ้าได้ ๗. มีอันทะอันแรงกล้า ๘. ได้พบพระพุทธเจ้า (คือตั้งความปรารถนาต่อหน้าพระพุทธเจ้า) (อรรถกถา พุทธวงศ์)

๖. พุทธการกรรมที่พระโพธิสัตว์บำเพ็ญแบ่งเป็นกี่ระดับ? อะไรบ้าง?

ตอบ ๓ ระดับ คือ ระดับสามัญ ระดับอุปปารมี และ ระดับปรมัตตปารมี

๗. ในบารมีทั้ง ๓ ระดับ มีความหมายอย่างไร?

ตอบ ระดับสามัญ หมายถึง บำเพ็ญบารมี ๑๐ ชั้นธรรมดา ระดับอุปปารมี หมายถึง บำเพ็ญบารมี ๑๐ แลกด้วยอวัยวะ ระดับปรมัตตปารมี หมายถึง บำเพ็ญบารมี ๑๐ แลกด้วยชีวิต (รวมเป็นบารมี ๓๐)

๘. ในการบำเพ็ญบารมีทั้ง ๑๐ พระโพธิสัตว์ได้อุปมาบารมีแต่ละอย่างไว้อย่างไร?

ตอบ ทานบารมี อุปมาเหมือน บุคคลเทน้ำออกจากหม้อไม่ให้เหลือและไม่เสียดาย
ศีลบารมี อุปมาเหมือน จามรักษา ขนหางไม่เสียดาย
ชีวิต



เนกขัมมะบารมี อุปมาเหมือนนักโทษถูกจองจำ มีแต่
ปรารถนาใคร่จะพ้น

ปัญญาบารมี อุปมาเหมือน ภิกษุผู้เที่ยวบิณฑบาตโดย
ไม่เลือกผู้ถวาย

วิริยะบารมี อุปมาเหมือน ราชสีห์ประคองอริยาบถ

ขันติบารมี อุปมาเหมือน แผ่นดินที่ไม่หวั่นไหวต่อสิ่ง
ทั้งปวง

สังจาจะบารมี อุปมาเหมือน ดาวประกายพรึกที่ขึ้นตรง
เวลาทุกฤดู

อธิษฐานบารมี อุปมาเหมือน ภูเขาไม่หวั่นไหวต่อแรงลม

เมตตาบารมี อุปมาเหมือน น้ำฝนที่ตกลงโดยไม่เลือก

อุเบกขาบารมี อุปมาเหมือน แผ่นดินไม่ยินดียินร้ายต่อ
ของสะอาดหรือไม่สะอาด

๒๒



๙. ปัญญาบารมีของพระโพธิสัตว์ทุกองค์ มีอะไรบ้าง?

ตอบ มี ๕ อย่างคือ

- ๑. บริจาคทรัพย์
- ๒. บริจาคอวัยวะ
- ๓. บริจาคชีวิต
- ๔. บริจาคบุตร
- ๕. บริจาคภรรยา

(อรรถกถา อัง.สก.)

บัณฑิตย่อมไม่ทำบาปเพราะตนเป็นเหตุ หรือเพราะผู้อื่นเป็นเหตุ
บุคคลไม่ฟังปรารถนาบุตร ทรัพย์ แวนแคว้น หรือความสำเร็จเพื่อตน
โดยไม่ชอบธรรมพึงเป็นผู้มีศีล มีปัญญาและยึดมั่นอยู่ในธรรม.

(สุ.คาวถ.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๒

๑. พระโพธิสัตว์มีกี่ประเภท? อะไรบ้าง?

ตอบ ๓ ประเภท คือ

- ๑. ปัญญาธิกะโพธิสัตว์
- ๒. ศรัทธาธิกะโพธิสัตว์
- ๓. วิริยาธิกะโพธิสัตว์ (อรรถกถา ชุ. อปาทาน)

๒. ในแต่ละประเภทนั้นมีความหมายว่าอย่างไร?

ตอบ ปัญญาธิกะ หมายความว่า มีปัญญา นำหน้า ศรัทธา วิริยะ
ศรัทธาธิกะ หมายความว่า มีศรัทธา นำหน้า ปัญญา
วิริยะ

วิริยาธิกะ หมายความว่า มีวิริยะ นำหน้า ปัญญา ศรัทธา
(หมายความว่านำหน้าเฉพาะตอนบำเพ็ญบารมีแต่เมื่อตรัสรู้แล้ว
ทั้ง ๓ อย่างก็จะเท่ากัน)

๓. พระโพธิสัตว์ ๓ ประเภทใช้เวลาบำเพ็ญบารมีนานเท่าไร?

ตอบ ปัญญาธิกะ นึกในใจ ๗ อสงไขย เปล่งวาจา ๙ อสงไขย
หลังได้รับพุทธพยากรณ์ ๔ อสงไขย กัมมโรแสนกัป
รวม ๒๐ อสงไขย กัมมโรแสนกัป

ศรัทธาธิกะ นึกในใจ ๑๔ อสงไขย เปล่งวาจา ๑๘
อสงไขย หลังได้รับพุทธ พยากรณ์ ๘ อสงไขย กัมม
โรแสนกัป รวม ๔๐ อสงไขย กัมมโรแสนกัป

วิริยาธิกะ นึกในใจ ๒๘ อสงไขย เปล่งวาจา ๓๖ อสงไขย
หลังได้รับพุทธพยากรณ์ ๑๖ อสงไขย กัมม โรแสนกัป
รวม ๘๐ อสงไขย กัมมโรแสนกัป

๒๓



๔. พระพุทธเจ้าของเรา และพระศรีอาริยมตโดย เป็นพระโพธิสัตว์ประเภทใด?

ตอบ พระพุทธเจ้าของเรา เป็นพระโพธิสัตว์ประเภท ปัญญาธิกะ ส่วน พระศรีอาริยมตโดย เป็นพระโพธิสัตว์ประเภท วิริยาธิกะ (อรรถกถา สุตตนิบาต/พุทธวงศ์)

๕. กัป ที่มีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นมีชื่อเรียก กัป ว่าอะไรบ้าง?

ตอบ ๑ พระองค์ เรียกว่า สารกัป
๒ พระองค์ เรียกว่า มณฑกัป
๓ พระองค์ เรียกว่า วรกัป
๔ พระองค์ เรียกว่า สารมณฑกัป
๕ พระองค์ เรียกว่า ภัทรกัป

(ขุ. พุทธวงศ์)

๖. กัปปัจจุบันนี้ชื่อว่ากัปอะไร? มีพระพุทธเจ้าอุบัติกี่พระองค์? ชื่ออะไรบ้าง?

ตอบ ชื่อว่า ภัทรกัป มีพระพุทธเจ้าอุบัติ ๕ พระองค์ คือ พระพุทธเจ้ากกุสันธะ โภณาคมนะ กัสสปะ โคตมะ และ เมตเตยยะ (จะอุบัติในอนาคต) (อรรถกถา พุทธวงศ์)

๗. พระศรีอาริยมตโดยสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาอุบัติเมื่อใด?

ตอบ เมื่อมนุษย์มีอายุขัย ๘๐,๐๐๐ ปี ช่วงอัตรกัปขาลง (หมายความว่ามนุษย์จะมีอายุขัยลดลงถึง ๑๐ ปี แล้วเพิ่มขึ้นถึง อสงไขยปี แล้วลดลงอีก ถึงช่วง ๘๐,๐๐๐ ปี)

(จักรวรรตสูตร ทีฆ.ปาฏิ.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๗

๑. อริยสัจ ๔ หมายความว่าอย่างไร? มีอะไรบ้าง?

ตอบ หมายความว่าความจริงอันประเสริฐ ๔ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

๒. อริยสัจ ๔ เป็นของประเสริฐเพราะเหตุใด?

ตอบ เพราะเป็นความจริงไม่เปลี่ยนแปลง เป็นความจริงที่ พระอริยะเจ้ารู้แจ้ง

๓. ธรรมจักรมีเนื้อความโดยย่อว่าอย่างไร?

ตอบ สุตโต่งอย่าง ที่ ๑ คือการทรมานร่างกายให้ลำบากเป็นสิ่งที่ไม่ควรดำเนิน สุตโต่งอย่าง ที่ ๒ คือการประกอบตนให้ พัวพันอยู่ในกามเป็นสิ่งที่ไม่ควรดำเนิน ส่วนทางสายกลาง คืออริยมรรคมีองค์ ๘ เป็นข้อปฏิบัติชอบควรดำเนิน

๔. อริยมรรคมีองค์ ๘ มีอะไรบ้าง?

ตอบ ๑. สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ
๒. สัมมาสังกัปปะ ความดำริชอบ
๓. สัมมาวาจา การพูดจาชอบ
๔. สัมมากัมมันตะ การทำกาารงานชอบ
๕. สัมมาอาชีวะ การเลี้ยงชีวิตชอบ
๖. สัมมาวายามะ ความเพียรชอบ
๗. สัมมาสติ ความระลึกชอบ
๘. สัมมาสมาธิ ความตั้งใจมั่นชอบ



๕. พระปัญญาวัคคีย์บรรลุเป็นพระโสดาบันเรียงลำดับอย่างไร?
 ตอบ พระโกณฑัญญะบรรลุก่อน วันที่ ๒ พระวัปปะ วันที่ ๓ พระภัททิยะ วันที่ ๔ พระมหานามะ วันที่ ๕ พระอัสสชิ
๖. ในพระปัญญาวัคคีย์ทั้ง ๕ ใครเป็นอาจารย์ของพระสารีบุตร?
 ตอบ พระอัสสชิ
๗. พระปัญญาวัคคีย์บรรลุพระอรหัตต์ด้วยพระธรรมเทศนาอะไร?
 ตอบ อนัตตลักขณสูตร
๘. อนัตตลักขณสูตรมีเนื้อความกล่าวถึงอะไร?
 ตอบ กล่าวถึงความเป็นอนัตตาของชั้น ๕
๙. พระยสและเพื่อนบรรลุธรรมด้วยเทศนาอะไร?
 ตอบ อนุบุพพิกขา
๑๐. นุบุพพิกขากล่าวถึงอะไร?
 ตอบ กล่าวธรรมตามลำดับ คือ ทาน ศีล สวรรค์ โหษของกาม อานิสงส์การไม่ติดในกาม และอริยสัง ๔
๑๑. เมื่อออกพรรษาแรก พระองค์ทรงตั้งพระทัย จะเสด็จไปโปรดใคร?
 ตอบ พระเจ้าพิมพิสาร (เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ)
๑๒. พระเจ้าพิมพิสารได้บรรลุธรรมขั้นใด?
 ตอบ ชั้นโสดาบัน

(พระวินัยปิฎก มหาวรรค)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๘

๑. ธรรมมีอุปการะมาก มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?
 ตอบ มี ๒ อย่าง คือ สติ ความระลึกได้ สัมปชัญญะ ความรู้ตัว
๒. ธรรมคุ้มครองโลก (ธรรมโลกบาล) มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?
 ตอบ ๒ อย่าง คือ หิริ ความละอายต่อบาป โอตตัปปะ ความเกรงกลัวต่อผลของบาป
๓. ธรรม ทำให้งาม มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?
 ตอบ มี ๒ อย่างคือ ชั้นดี ความอดทน โสรังจะ ความเสงี่ยม
๔. บุคคลหาได้ยาก ๒ พวก คือใครบ้าง?
 ตอบ บุพเพการี ผู้อุปการะก่อน กตัญญูกตเวที ผู้รู้อุปการะของท่านแล้วตอบแทน
๕. โอวาทของพระพุทธเจ้า ๓ อย่างมีอะไรบ้าง?
 ตอบ ๑. สัพพะปาปัสสะ อกรรมัง เวณิจาการุมา บัพพะกัง ปังโปง
 ๒. กุสลัสสูบสัมปะทา การทำกุศลให้ถึงพร้อม
 ๓. สัจจิตตปริโยทปนัง การชำระจิตของตนให้ขาวรอบจากกิเลส
๖. อกุศลมูล หมายถึงอะไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?
 ตอบ หมายถึงรากเหง้าของอกุศลทั้งปวง มี ๓ อย่าง คือ
 โลภะ ความอยากได้
 โทสะ ความประทุษร้าย
 โมหะ ความหลงไม่รู้อริย

๒๖



๒๗



๗. กุศลมูล หมายถึงอะไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายถึง รากเหง้าของกุศล มี ๓ อย่าง คือ
 อโลภะ ความไม่ย่อภาค
 อโทสะ ความไม่ประทุษร้าย
 อโมหะ ความไม่หลง

๘. ทุจจริต ๓ มีอะไรบ้าง?

ตอบ ๑. กายทุจจริต ประพฤติชั่วทางกาย
 ๒. วจิตุจจริต ประพฤติชั่วทางวาจา
 ๓. มโนทุจจริต ประพฤติชั่วทางใจ

๙. สุจจริต ๓ มีอะไรบ้าง?

ตอบ ๑. กายสุจจริต ประพฤติชอบทางกาย
 ๒. วจิตุสุจจริต ประพฤติชอบทางวาจา
 ๓. มโนสุจจริต ประพฤติชอบทางใจ

๑๐. บุญกิริยาวัตถุ ๓ มีอะไรบ้าง?

ตอบ ๑. ทานมัย บุญสำเร็จเพราะการให้ทาน
 ๒. ศีลมัย บุญสำเร็จเพราะการรักษาศีล
 ๓. ภาวนามัย บุญสำเร็จเพราะการเจริญภาวนา

(อง.พุทธ/ติก.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๙

๑. พระสังฆธรรมมีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ มี ๓ อย่างคือ ๑. ปริยัติสังฆธรรม หมายถึง การศึกษา
 เล่าเรียนพุทธพจน์ ๒. ปฏิบัติสังฆธรรม หมายถึง การ
 ปฏิบัติตาม ๓. ปฏิเวธสังฆธรรม หมายถึง การบรรลุธรรม

๒. สิกขา ๓ มีอะไรบ้าง?

ตอบ มี ศีล สมาธิ ปัญญา

๓. ไตรลักษณ์ ๓ มีอะไรบ้าง?

ตอบ ๑. อนิจจัง ความไม่เที่ยง
 ๒. ทุกขัง ความทนอยู่อย่างเดิมไม่ได้
 ๓. อนัตตา ความไม่ใช่ตัวตน (อง.ติก.)

๔. อคติ หมายถึงความว่าอย่างไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายความว่า ความลำเอียงไม่เที่ยงธรรม มี ๔ อย่าง คือ
 ๑. ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะรัก
 ๒. โทสาคติ ลำเอียงเพราะชัง
 ๓. โมหาคติ ลำเอียง เพราะหลง
 ๔. ภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว

๕. ขราวาธรรม (ธรรมสำหรับผู้ครองเรือน) มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ มี ๔ อย่างคือ
 ๑. สัจจะ ความจริงใจต่อกัน
 ๒. ทมะความข่มใจ
 ๓. ขันติ ความอดทน
 ๔. จาคะ ความเสียสละ



๖. พรหมวิหาร ๔ (คุณธรรมของพรหม) มีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. เมตตา ความรักใคร่
 ๒. กรุณา ความสงสาร
 ๓. มุทิตา ความพลอยยินดี
 ๔. อุเบกขา ความวางเฉยมีใจเป็นกลาง

๗. ธาตุ ๔ มีอะไรบ้าง?

ตอบ มี ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม ธาตุไฟ

๘. จักร ๔ ดุจลื่อนำไปสู่ความเจริญมีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. ปฏิรูปเทสวาโส การอยู่ในประเทศอันสมควร
 ๒. สัมปยุตฺตปิณฑายะ การคบสัตบุรุษ
 ๓. อัคคสัมมาปณิธิ การตั้งตนไว้โดยชอบ
 ๔. ปุพเพกตปุญญตา การทำบุญไว้ดีในกาลก่อน

๙. วุฒิ ๔ ธรรมเป็นเครื่องเจริญมีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. สัมปยุตฺตสังเสวะ การคบหาสัตบุรุษ
 ๒. สัมมัถมัตสวานะ การฟังธรรมของสัตบุรุษ
 ๓. โยนิโสมนสิการ การทำในใจโดยแยบคาย
 ๔. จัมมานุจัมมปฏิบัติ การปฏิบัติสมควรแก่ธรรม

๑๐. อิทธิบาท ๔ คุณเครื่องแห่งความสำเร็จ มีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. ฉันทะ พึงรักใคร่ในสิ่งนั้น
 ๒. วิริยะ พากเพียรไม่ทอดทิ้ง
 ๓. จิตตะ เอาใจฝึกฝนไม่วางธุระ
 ๔. วิมังสา หมั่นตรិตรองพิจารณาเหตุผลอยู่เสมอ

(อง. จตุกก.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๐

๑. ทานแบ่งเป็นประเภทใหญ่กี่ประเภท? อะไรบ้าง?

ตอบ ๓ ประเภท คือ

๑. อามิสทาน (ให้วัตถุสิ่งของ)
๒. ธรรมทาน (ให้ธรรมะ)
๓. อภัยทาน (รักษาศีล ๕) (ขุ.อิตฺติ.)

๒. อานิสงส์การให้ทานมีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ มี ๕ อย่างคือ

๑. ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก
๒. เชื่อเสียงย่อมขจรไป
๓. สัตบุรุษย่อมคบหา
๔. ย่อมไม่ห่างจากธรรม
๕. เมื่อตายย่อมเข้าถึงสวรรค์ (อง. ปิณฺณก.)

๓. ทานัง สัตตะ โสปานัง แปลว่าอย่างไร?

ตอบ ทานย่อมเป็นบันไดสู่สวรรค์ (ส.สคา.)

๔. สัมปยุตฺตทาน (ทานของสัตบุรุษ) มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ มี ๕ อย่าง คือ

๑. ให้โดยเคารพ
๒. ให้โดยอ่อนน้อม
๓. ให้ด้วยตนเอง
๔. ให้ของไม่เป็นเดน
๕. เชื้อกรรมแล้วให้ (อง. ปิณฺณก.)



๕. เหตุให้ประสบบุญมาก ๕ อย่างมีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. เห็นสมณะแล้วมีใจเลื่อมใส
 ๒. ลุกรับกราบไหว้ให้อาสนะ
 ๓. ละความตระหนี่
 ๔. ถวายของ
 ๕. ฟังธรรม (อง.ปัจฉก.)

๖. พาลา ทะเว นัปปะสังสันติ ทานัง แปลว่าอย่างไร?

ตอบ คนพาลเท่านั้นย่อมไม่สรรเสริญทาน (ขุ.ธ.)

๗. ทะทะโต ปุญญัง ปะวัตตะติ แปลว่าอย่างไร?

ตอบ เมื่อให้บุญก็เพิ่มขึ้น (ส.สท.)

๘. มหาทานที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้หมายถึงอะไร?

ตอบ หมายถึงการไม่ละเมิดศีล ๕ (อง.อัญญก.)

๙. สีลัง ยาวะ ชะรา สารุ แปลว่าอย่างไร?

ตอบ สีลังประโยชน์ให้สำเร็จครบเท่าชรา

๑๐. โนบทสรูป สีล ๕ ทิวา สีเลนะสุคตังยันติ สีเลนะโกคสัมปทา สีเลนะนิพพุตังยันติ แปลว่าอย่างไร?

ตอบ แปลว่า สีลทำให้เกิดในสุคติ สีลทำให้เกิดโภคทรัพย์ สีลทำให้ถึงพระนิพพาน (ขุ.อิติ.)

๓๒



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๑

๑. นิยตมิจฉาทิฏฐิ หมายความว่าอย่างไร? มีอะไรบ้าง?

ตอบ หมายความว่า ความเห็นผิดที่ต้องตกนรกแน่นอนในชาติหน้า มี ๓ อย่าง คือ

๑. อเหตุกทิฏฐิ มีความเห็นว่า สัตว์ที่กำลังเป็นอยู่นี้ จะได้รับความสุข ความทุกข์ ไม่ใช่เพราะผลกรรมในอดีตแต่อย่างใด
๒. อภิริยาทิฏฐิ มีความเห็นว่า สัตว์ที่กำลังเป็นอยู่นี้ จะทำบาป หรือทำบุญ ก็ไม่ได้รับผลแต่อย่างใด
๓. นัตถิกทิฏฐิ คือ ไม่เชื่อทั้งเหตุทั้งผลคือไม่เชื่อทั้งกรรมและผลของกรรม เห็นว่าขาดสูญ

(อภิธรรม มาติกา)

๒. มิจฉาวนิชชา หมายความว่าอย่างไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายความว่า การซ้ำชายที่ไม่ชอบธรรม มี ๕ อย่าง คือ

๑. คำขายศัตราอาวุธ
๒. คำขายเนื้อสัตว์
๓. คำขายสุรา (อง.ปัจฉก.)
๔. คำขายสัตว์ ทั้งมนุษย์
๕. คำขายน้ำเมา

๓. ความเสื่อมของอุบาสก ๗ ประการมีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. ขาดการเยี่ยมเยียนภิกษุ
 ๒. ละเลยการฟังธรรม
 ๓. ไม่ศึกษาในอริสัจ
 ๔. ไม่เลื่อมใสในภิกษุ
 ๕. เฟื่องโทษติเตียนการฟังธรรม

๓๓



- ๖. ไม่ทำบุญในศาสนา
- ๗. ทำบุญก่อนในศาสนาอื่น (อง. สัตตค.)

๔. ภรรยา ๗ ประเภท มีอะไรบ้าง?

- ตอบ
- ๑. วรกาภริยา ภริยาเสมอด้วยเพชรฆาต (คิดฆ่าสามี)
 - ๒. โจรีภริยา ภริยาเสมอด้วยโจร (ยักยอกเงินสามี)
 - ๓. อัยยาภริยา ภริยาเสมอด้วยนาย (ข่มขืนสามีดูจุทาสรับใช้)
 - ๔. มาตาภริยา ภริยาเสมอด้วยแม่ (รักสามีเหมือนลูก)
 - ๕. ภคินีภริยา ภริยาเสมอด้วยน้องสาว (รักสามีเหมือนเป็นพี่ชาย)
 - ๖. สิขีภริยา ภริยาเสมอด้วยเพื่อน (รักสามีเหมือนเพื่อนแท้)
 - ๗. ทาสีภริยา ภริยาเสมอด้วยทาสี (รักสามีเหมือนเป็นเจ้านาย)

๕. ในภรรยาทั้ง ๗ ประเภทนั้น พวกไหนตกนรก? พวกไหนขึ้นสวรรค์?

ตอบ ๓ พวกแรกเป็นภรรยาชั่วตกนรก ๔ พวกหลังเป็นภรรยาดีขึ้นสวรรค์ (อง. สัตตค.)

.....
คนพาลที่รู้ตัวว่าเป็นคนพาลยังพอเป็นบัณฑิตได้บ้าง แต่คนพาลที่สำคัญตนว่าเป็นบัณฑิต นั้นแหละเรียกว่า คนพาลแท้.

(ช. ความ.)

๓๔



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๒

๑. อกุศลกรรมบถ หมายความว่าอย่างไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายความว่ากรรมอันเป็นทางให้เข้าถึงนรก มี ๑๐ อย่าง คือ ๑. ซ้ำสัดว์ ๒. ลักทรัพย์ ๓. ประพฤติผิดในกาม ๔. พุดปด ๕. พุดคำหยาบ ๖. พุดส่อเสียด ๗. พุดเพื่อเจ้อ ๘. พยาบาท ๙. โลภอยากได้ของคนอื่น ๑๐. มีความเห็นผิด (อง. ทสก.)

๒. พระพุทธเจ้าทรงแสดงวิบากอย่างหนักสุด และเบาสุดของ อกุศลกรรมบถ แต่ละข้อว่าอย่างไร?

ตอบ ซ้ำสัดว์ อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ อายุจะสั้น
ลักทรัพย์ อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ทรัพย์สมบัติจะเสียหายไป
ประพฤติผิดในกาม อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ จะมีแต่คนเกลียด
พุดปด อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ จะถูกกล่าวดูด้วยคำไม่จริง
พุดคำหยาบ อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ จะได้ยินแต่เสียงที่ไม่ไพเราะ
พุดส่อเสียด อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ จะแตกแยกกับญาติมิตรบริวาร
พุดเพื่อเจ้อ อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ เวลาพุดจะไม่มีใครเชื่อถือในถ้อยคำ

๓๕



ตั้งสุรา อย่างหนัก ตกนรก อย่างเบา เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ จะเข้าถึงความเป็นคนบ้า (อง.อัฐรูก.)

๓. สุกระรานี อะสุรานี อัตตะโน อะหิตานี จะ แปลว่าอย่างไร?

ตอบ แปลว่า สุขไม่เป็นผลอันคนทำความชั่วจะได้ง่ายเลย

๔. ปาปานี กัมมานี กะโรนติ โมหา แปลว่าอย่างไร?

ตอบ แปลว่า คนมักทำบาปกรรมเพราะความหลง

๕. บุญกิริยาวัตถุ หมายความว่าอย่างไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายความว่า สิ่งเป็นที่ตั้งแห่งการบำเพ็ญบุญ หรือ (การกระทำที่พระอริยะเจ้าชินชมและแสวงหา) มี ๑๐ อย่าง คือ

๑. ทานมัย บุญสำเร็จด้วย การให้ทาน
๒. สีลมัย บุญสำเร็จด้วย การรักษาศีล
๓. ภาวนามัย บุญสำเร็จด้วย การเจริญภาวนา
๔. เวทย์ยาวัจจมัย บุญสำเร็จด้วย การชวนช่วยในกิจที่ชอบ
๕. อปจายนมัย บุญสำเร็จด้วย การอ่อนน้อมถ่อมตน
๖. ปิตติทานมัย บุญสำเร็จด้วย การให้ส่วนบุญ
๗. อนุโมทนามัย บุญสำเร็จด้วย การอนุโมทนาส่วนบุญ
๘. รัम्मัสสวนมัย บุญสำเร็จด้วย การฟังธรรม
๙. รัम्मเทศนามัย บุญสำเร็จด้วย การแสดงธรรม
๑๐. ทิฏฐุชุกรม บุญสำเร็จด้วย การทำความเห็นให้ตรง

(อง.ทสก.)

๓๖



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๓

๑. สวรรค์ ๖ ชั้น แต่ละชั้นมีอายุเท่าไร?

ตอบ จากดุสิตสู่อุทธกา มีอายุ ๕๐๐ ปีทิพย์
ดาวดึงส์ ๑,๐๐๐ ปีทิพย์ ยามา ๒,๐๐๐ ปีทิพย์
ดุสิต ๔,๐๐๐ ปี นิมมานรดี ๘,๐๐๐ ปีทิพย์
ปรนิมมิตวสวัตดี ๑๖,๐๐๐ ปีทิพย์ (อง.อัฐรูก.)

๒. หนึ่งวันกับหนึ่งคืน ในสวรรค์แต่ละชั้น เทียบกับปีในมนุษย์อย่างไร?

ตอบ หนึ่งวันหนึ่งคืน ของสวรรค์ชั้น จากดุสิตสู่อุทธกา เท่ากับ ๕๐ ปีในมนุษย์
หนึ่งวันหนึ่งคืน ของสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์ เท่ากับ ๑๐๐ ปีในมนุษย์
หนึ่งวันหนึ่งคืน ของสวรรค์ชั้น ยามา เท่ากับ ๒๐๐ ปีในมนุษย์
หนึ่งวันหนึ่งคืน ของสวรรค์ชั้น ดุสิต เท่ากับ ๔๐๐ ปีในมนุษย์
หนึ่งวันหนึ่งคืน ของสวรรค์ชั้น นิมมานรดี เท่ากับ ๘๐๐ ปีในมนุษย์
หนึ่งวันหนึ่งคืน ของสวรรค์ชั้น ปรนิมมิตวสวัตดี เท่ากับ ๑,๖๐๐ ปีในมนุษย์ (อง.อัฐรูก.)

๓. รูปพรหม มีกี่ชั้น? อะไรบ้าง?

ตอบ มี ๑๖ ชั้น คือ

๑. พรหมปารีสัชชา	๕. อัปปมาณาภา
๒. พรหมโปรหิตา	๖. อากัสสรา
๓. มหาพรหม	๗. บริตตสุภา
๔. บริตตภา	๘. อัปปมาณสุภา

๓๗



- ๙. สุกกัณหา
- ๑๐. เภทัฬฺหา
- ๑๑. อสัณฺณุตตา
- ๑๒. อวิหา
- ๑๓. อดัปปา
- ๑๔. สุทฺสสา
- ๑๕. สุทฺสสี
- ๑๖. อกนิฏฺฐา (ธรรมจักร)

๔. อรูปพรหมมีกี่ชั้น? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๔ ชั้น คือ
- ๑. อากาสนัญญายตนะ
 - ๒. วิญญานัญญายตนะ
 - ๓. อากิญจัญญายตนะ
 - ๔. เนวสัญญานาสัญญายตนะ (ม.ม.ช.)

๓๘



๕. สุทธาวาสภูมิ ๆ ของพระอนาคามีที่ได้ปัญญาฉกฉวยคือรูปพรหมชั้นไหนบ้าง?

ตอบ ได้แก่ ชั้น อวิหา อดัปปา สุทฺสสา สุทฺสสี อกนิฏฺฐา

(สังคีตสูตร ที.ปา.ฎ.)

ผู้ทำบาปเป็นปกติ ย่อมเดือดร้อนในโลกนี้ ตายไปแล้วก็ยังเดือดร้อนในโลกหน้า ชื่อว่าเดือดร้อนในโลกทั้งสอง เขาย่อมเดือดร้อนว่า "เราได้ทำบาปไว้แล้ว" ครั้นไปสู่ทุกคติเขายังเดือดร้อนมากขึ้น.

(ช.คาถา.)

วาจาสุภาจิต ย่อมไม่มีผลแก่ผู้ไม่ทำตาม เหมือนดอกไม้งาม มีสีสวยแต่ไม่มีกลิ่น วาจาสุภาจิตย่อมมีผลแก่ผู้ทำตามด้วยดี เหมือนดอกไม้งามมีสีสวยและกลิ่นหอม ฉะนั้น.

(ช.คาถา.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๔

๑. เรื่องทิส ๒ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปารภใคร?
ตอบ สิงคาลกมานพ
๒. เนื้อหาในทิส ๒ กล่าวถึงอะไร?
ตอบ กล่าวถึงการทำหน้าที่ของแต่ละคน
๓. ทิศเบื้องหน้าบิดามารดามีหน้าที่ต่อบุตรคืออะไร? อะไรบ้าง?
ตอบ มีหน้าที่ ๕ อย่าง คือ
 ๑. ห้ามบุตรไม่ให้ทำความชั่ว
 ๒. สอนบุตรให้ทำความดี
 ๓. ให้การศึกษาแก่บุตร
 ๔. หาคู่ครองที่สมควรให้
 ๕. มอบทรัพย์ให้ในสมัย
๔. บุตรต้องทำหน้าที่ต่อบิดามารดาอย่างไร? อะไรบ้าง?
ตอบ ๕ อย่างคือ
 ๑. ท่านเลี้ยงเรามาต้องเลี้ยงท่านตอบ
 ๒. ช่วยทำกิจการงานของท่าน
 ๓. ดำรงวงศ์ตระกูล
 ๔. ทำตัวให้เหมาะสมที่จะรับมรดก
 ๕. เมื่อท่านล่วงลับไปแล้วทำบุญอุทิศไปให้
๕. ทิศเบื้องขวาครูอาจารย์มีหน้าที่ต่อศิษย์อย่างไร? อะไรบ้าง?
ตอบ มี ๕ อย่างคือ
 ๑. แนะนำดี

๓๙



- ๒. ให้เรียนดี
- ๓. สอนศิลปวิทยาโดยไม่ปิดบัง
- ๔. ยกย่องให้ปรากฏในเพื่อนฝูง
- ๕. ทำความป้องกันในทิศทั้งหลาย

๖. ศิษย์ต้องทำหน้าที่ต่อครูอาจารย์ได้อย่างไร? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๕ อย่างคือ
- ๑. ด้วยลูกขี้นยีนรับ
 - ๒. เข้าไปคอยรับใช้
 - ๓. เชื่อฟังคำสั่งสอน
 - ๔. คอยอุปฐาก
 - ๕. ศึกษาศิลปวิทยาโดยเคารพ

๗. ทิศเบื้องหลังภรรยา สามีต้องทำหน้าที่อย่างไร? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๕ อย่าง คือ
- ๑. ด้วยยกย่องนับถือว่าเป็นภรรยา
 - ๒. ด้วยไม่ดูหมิ่น
 - ๓. ด้วยไม่นอกใจ
 - ๔. มอบความเป็นใหญ่ให้
 - ๕. ให้เครื่องแต่งตัว

๘. ภรรยาต้องทำหน้าที่ต่อสามีอย่างไร? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๕ อย่างคือ
- ๑. จัดการงานดี
 - ๒. สงเคราะห์คนข้างเคียงสามี
 - ๓. ไม่นอกใจสามี
 - ๔. รักษาทรัพย์ที่สามีหามาได้
 - ๕. ขยันไม่เกียจคร้านในกิจการทั้งปวง



๙. ทิศเบื้องซ้ายมิตรสหายมีหน้าที่ต่อมิตรอย่างไร? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๕ อย่างคือ
- ๑. ด้วยให้ปัน
 - ๒. ด้วยเจรจาไพเราะ
 - ๓. ด้วยประพฤติเป็นประโยชน์
 - ๔. ด้วยความมีตนเสมอ
 - ๕. ด้วยไม่แก่งแย่งกล่าวให้คลาดจากความจริง

๑๐. มิตรพึงทำหน้าที่ต่อมิตรอย่างไร? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๕ อย่างคือ
- ๑. รักษามิตรผู้ประมาทแล้ว
 - ๒. รักษาทรัพย์ของมิตรผู้ประมาทแล้ว
 - ๓. เมื่อมีภัยให้พึ่งพำนักได้
 - ๔. ไม่ละทิ้งยามวิบัติ
 - ๕. นับถือตลอดถึงวงศ์ตระกูลของญาติมิตร

๑๑. ทิศเบื้องล่างทาสกรรมกรนายต้องทำหน้าที่อย่างไร? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๕ อย่างคือ
- ๑. จัดการงานให้ตามสมควรแก่กำลัง
 - ๒. ให้อาหารและรางวัล
 - ๓. ด้วยพยาบาลเวลาเจ็บไข้
 - ๔. ด้วยแจกของที่มิรสแปลกให้กิน
 - ๕. ด้วยปล่อยในสมัย

๑๒. ทาสกรรมกรพึงทำหน้าที่ต่อนายอย่างไร? อะไรบ้าง?

- ตอบ ๕ อย่างคือ
- ๑. ลูกขี้ทำงานก่อนนาย



- ๒. เลิกงานที่หลังนาย
- ๓. ถือเอาแต่ของที่นายให้
- ๔. ทำงานให้ดีขึ้น
- ๕. นำคุณของนายไปสรรเสริญในที่นั้น ๆ

๑๓. ทิศเบื้องบนสมณะพราหมณ์มีหน้าที่ก้อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ ๖ อย่าง คือ

- ๑. ห้ามไม่ให้ทำความชั่ว
- ๒. ให้ตั้งอยู่ในความดี
- ๓. อนุเคราะห์ด้วยน้ำใจอันงาม
- ๔. ให้ได้ฟังในสิ่งที่ไม่เคยฟัง
- ๕. ทำสิ่งที่ฟังแล้วให้แจ่มแจ้ง
- ๖. บอกทางสวรรค์ให้

๔๒



๑๔. หน้าที่จะพึงทำต่อทิศเบื้องบนมีก้อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ ๕ อย่างคือ

- ๑. ด้วยกายกรรม คือทำอะไร ๆ ประกอบด้วยเมตตา
- ๒. ด้วยวจีกรรม คือพูดอะไร ๆ ประกอบด้วยเมตตา
- ๓. ด้วยมโนกรรม คือคิดอะไร ๆ ประกอบด้วยเมตตา
- ๔. ด้วยความเป็นผู้ไม่ปิดประตู คือมิได้ห้าม มิให้เข้าบ้าน
- ๕. ด้วยให้อามิสทาน (สังคาลสูตร ที่.ปาฏิ.)

การฝึกจิตที่ควบคุมได้ยาก เปลี่ยนแปลงง่ายชอบใฝ่หาแต่อารมณ์ที่ปรารถนา จัดว่าเป็นความดี เพราะจิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้

(ขุ.สวต.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๕

๑. พุทธ ๔ จำพวกคือใครบ้าง?

ตอบ ๑. สุตตพุทธ-ผู้รู้ตามการศึกษา

๒. จตุสัจจะพุทธ-พระอรหันต์ตรัสรู้สัจจะ ๔

๓. ปัจเจกพุทธ-พระปัจเจกพุทธเจ้า

๔. สัมมาสัมพุทธ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้า (อง.จตุกก.)

๒. แสงสว่าง ๔ อย่างมีอะไรบ้าง?

ตอบ ๑. ดวงจันทร์ ๒. ดวงอาทิตย์ ๓. ไฟ ๔. ปัญญา (อง.จตุกก.)

๓. ปัญญา โลกัสสะมิ ปชโชโต แปลว่าอย่างไร?

ตอบ ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก

๔. ปัญญา ณะรานัง ระตะนัง แปลว่าอย่างไร?

ตอบ ปัญญาเป็นรัตนะของนรชน

๕. นัตถิ ปัญญา สะมา อากา แปลว่าอย่างไร?

ตอบ แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี

๖. ปัญญา วะ ระเนนะ เสโย แปลว่าอย่างไร?

ตอบ ปัญญาเที่ยวประเสริฐกว่าทรัพย์

๗. ปัญญาชีวิ ชีวิตะมาหุ เสฏฐัง แปลว่าอย่างไร?

ตอบ ประชาชนกล่าวชีวิตของผู้เป็นอยู่ด้วยปัญญาว่าประเสริฐสุด

๘. ปัญญา ๓ ประเภทมีอะไรบ้าง?

ตอบ ๑. สุตมยปัญญา-ปัญญาเกิดจากการฟัง

๒. จินตามยปัญญา-ปัญญาเกิดจากการพิจารณา

๓. ภวานามยปัญญา-ปัญญาเกิดจากการภาวนา (สังคีตสูตร)

๔๓



๙. ปฏิสัมพันธ์ หมายถึง อะไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายถึง ความรู้ อย่างยอดเยี่ยม มี ๔ อย่างคือ

๑. อัธยาศัยสัมพันธ์-ความแตกฉานในผล
๒. อัมมสัมพันธ์-ความแตกฉานในเหตุ
๓. นิรุตติสัมพันธ์-ความแตกฉานในภาษา
๔. ปฏิภาณสัมพันธ์-ความแตกฉานในไหวพริบปฏิภาณต่าง ๆ และใน ๓ อย่างข้างต้น (อง.จตุกก.)

๑๐. อจินไตย หมายถึง อะไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายถึง สิ่งที่ไม่ควรคิด (ด้วยตนเอง) มี ๔ อย่างคือ

๑. พุทธจินไตย-วิสัยของพระพุทธเจ้า
๒. ฌานจินไตย-วิสัยของผู้ได้ฌาน
๓. กรรมจินไตย-วิสัยของกรรม
๔. โลกจินไตย-วิสัยของโลก (อง.จตุกก.)

๔๔



ผู้ใดฟังกล่าวสอน ฟร่ำสอนและห้ามจากความชั่ว ผู้นั้นย่อมเป็นที่รักของสัตว์บุรุษทั้งหลาย แต่ไม่เป็นที่รักของอสัตว์บุรุษทั้งหลาย... บุคคลไม่ฟังคบมิตรชั่ว ไม่ฟังคบคนต่ำช้า ฟังคบแต่กัลยาณมิตร ฟังคบแต่สัตว์บุรุษ.

(สุ.คาถา.)

บุคคลพึงรีบชวนขวยในความดี พึงห้ามจิตเสียจากบาป เพราะเมื่อทำความดีชั่วอยู่ใจจะยินดีในบาป

(สุ.คาถา.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๖

๑. พุทธกิจ ๕ ของพระพุทธเจ้าแบ่งเป็นเวลาใดบ้าง?

ตอบ แบ่งเป็น ๕ เวลาคือ

- ปุเรกัตตกิจ เช้า ถึงเที่ยง
- ปัจฉากัตตกิจ เที่ยง ถึง เย็น
- ปุริมยาม เย็น ถึง ๔ หุ้ม
- มัชฌิมยาม ๔ หุ้ม ถึง ตี ๒
- ปัจฉิมยาม ตี ๒ ถึง อรุณขึ้น (อรรถกถา.ทีฆนท.)

๒. ในพุทธกิจ ๕ พระองค์ทรงบริหารเวลาอย่างไร?

ตอบ ปุเรกัตตกิจ บิณฑบาตโปรดสัตว์-กลับวิหาร-ประทับรอก

- ภิกษุ-ให้อโวกาห-เข้าพระคันธกุฎี
- ปัจฉากัตตกิจ โอวาทภิกษุสงฆ์
- ปุริมยาม แสดงธรรมโปรดพุทธบริษัท
- มัชฌิมยาม ตอบปัญหาเทวดา
- ปัจฉิมยาม แบ่งเป็น ๓ ช่วง
- ช่วงแรกเสด็จจงกรม
- ช่วงกลางสำเร็จ สีหไสยาเข้าสมาบัติ
- ช่วงท้าย แผ่ข่ายพระญาณตรวจดูสัตว์โลก

๔๕



๓. จริยา ๓ ของพระพุทธเจ้าหมายถึงอะไร? มีอะไรบ้าง?

ตอบ หมายถึง ความประพฤติของพระพุทธเจ้า ได้แก่

๑. ญาตัตถะจริยา การประพฤติเป็นประโยชน์ต่อพระประยูรญาติ
๒. โลกัตถะจริยา การประพฤติเป็นประโยชน์ต่อสัตว์โลก คือแสดงธรรม

๓. พุทธัตถะจรिया การประพบัติที่เหมาะสมกับความ เป็นพระพุทธเจ้าคือ เข้าสมาบัติแผ่ข่ายพระญาณ ตรวจดูสัตว์โลก (อรรถกถา รัตนสูตร)

๔. เขต ๓ คืออะไรบ้าง? แต่ละเขตหมายความว่าอย่างไร?

- ตอบ
๑. ขาติเขต หมายถึง หมีนจักรวาลสะท้อนสะท้อน ห้วนไหว เมื่อพระพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ หรือ ปรินิพพาน เป็นต้น
 ๒. อณาเขต หมายถึง ด้วยอาณาภาพแห่งพระปริตที่สวด อยู่จะแผ่ไปถึงแสนโกฏจักรวาล
 ๓. วิสัยเขต หมายถึง พระญาณของพระพุทธเจ้าไม่มี ที่สิ้นสุด (อรรถกถา ชุ.ปฎิ.)

๕. โกลาหล เสียงแข็งแ่ง ๕ ประการมีอะไรบ้าง?

- ตอบ
๑. โมนยะโกลาหล เสียงแข็งแ่งว่า อีก ๗ ปี จะมีผู้มา ปฏิบัติโมเนยะปฏิบัติพา (แต่ละพระพุทธเจ้าจะมีผู้ปฏิบัติ ได้เพียงหนึ่งคนเท่านั้น) (พรหมชั้นสุทธาวาสมาประกาศให้ มนุษย์ทราบ)
 ๒. มังคลโกลาหล เสียงแข็งแ่งว่า อีก ๑๒ ปี พระพุทธเจ้า จะตรัสมงคล ๓๘ ประการ (พรหมชั้นสุทธาวาสมา ประกาศให้มนุษย์ทราบ)
 ๓. จักรวรรดิโกลาหล เสียงแข็งแ่งว่า อีก ๑๐๐ ปี พระเจ้าจักรพรรดิจักอุบัติขึ้นในโลก (เทวดามาประกาศ ให้มนุษย์ทราบ)
 ๔. พุทธโกลาหล เสียงแข็งแ่งว่าอีก ๑,๐๐๐ ปี พระพุทธเจ้าจะมาอุบัติในโลก (พรหมชั้นสุทธาวาสมา ประกาศให้มนุษย์ทราบ)



๕. กัปปะโกลาหล เสียงแข็งแ่งว่าอีก หนึ่งแสนปี กัปจะ ทำลาย (เทวดามาประกาศให้มนุษย์ทราบ) (อรรถกถา มงคลสูตร)

๖. ปัญจมหาวิโลกนะ หมายถึงอะไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

- ตอบ หมายถึง การพิจารณาความเป็นไปของโลกก่อนมาอุบัติ เป็นพระพุทธเจ้าของพระโพธิสัตว์มี ๕ อย่างคือ
๑. กาละ - อายุของมนุษย์ต้องไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ปี และ ไม่เกินแสนปี
 ๒. ทัปะ - ต้องเป็นชมพูทวีปนี้เท่านั้น
 ๓. เทสะ - ต้องเป็นมัชฌิมประเทศเท่านั้น (แถบประเทศ อินเดียในปัจจุบัน)
 ๔. กุละ - ต้องเกิดในตระกูลกษัตริย์ หรือตระกูลพราหมณ์ เท่านั้น
 ๕. มาตุอายุปริจเฉท - พระมารดาต้องสมบูรณ์ด้วย บารมีและทรงครรภ์ได้ถึง ๑๐ เดือนบริบูรณ์ (หาก ไม่ได้ตามนี้พระองค์จะไม่มาอุบัติ) (อรรถกถา มหาปาทานสูตร)

๗. พุทธละกัง ทัสสะนัง โทติ สัมพุทธานัง อะภินพะโส แปลว่า อย่างไร?

ตอบ แปลว่า การเห็นพระพุทธเจ้าเนื่อง ๆ เป็นการหายาก

.....
ยศยอมเจริญแก่บุคคลที่มีความซนหมั่นเพียร มีสติ มีการทำงาน สะอาด ใคร่ครวญก่อนทำ สำรวม ดำรงชีวิตโดยธรรม และไม่ประมาท.

(ช.ศาสนา.)



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๗

๑. พุทธคุณ ๙ มีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. อรหัง เป็น ผู้ไกลจากกิเลส
 ๒. สัมมาสัมพุทธโร เป็น ผู้ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง
 ๓. วิชาจจรณสัมปันโน เป็น ผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ
 ๔. สุกโต เป็น ผู้เสด็จไปด้วยดี
 ๕. โลกวิทู เป็น ผู้รู้แจ้งโลก
 ๖. อนุคตโรปุริสทัมมสารถิ เป็น ผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้ไม่มีใครยิ่งกว่า
 ๗. สัตถาเทวมานุสสานัง เป็น ครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
 ๘. พุทโธ เป็น ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ด้วยธรรม
 ๙. ภควา เป็น ผู้จำแนกธรรมอย่างยอดเยี่ยม

(สามัญญผลสูตร)

๒. เวสาร์ชชญาณ หมายความว่าอย่างไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

- ตอบ หมายความว่า ญาณทำให้ พระองค์ทรงแก่กล้า มี ๔ อย่าง คือ
๑. ธรรมที่ควรรู้อัน พระองค์ได้รู้แจ้งหมดแล้ว
 ๒. ธรรมที่ควรละ พระองค์ละได้หมดแล้ว
 ๓. ธรรมใดที่พระองค์แสดงว่ามีโทษ ธรรมนั้นก็มีโทษจริง
 ๔. ธรรมใดที่พระองค์แสดงว่ามีประโยชน์ ธรรมนั้นก็มีประโยชน์จริง (อง.จตุกก.)



๓. พระฉัพพรรณรังสีของพระพุทธเจ้ามีกี่สี? อะไรบ้าง?

ตอบ มี ๖ สี คือ

๑. นิละ (เขียวดอกอัญชัญ)
๒. ปีตะ (เหลืองหรรดาส)
๓. โลหิตะ (แดงตะวันอ่อน)
๔. โอทาทะ (ขาวดุจแผ่นเงิน)
๕. มัญญะภูฐะ (แดงหงสบาท/ดอกหงอนไก่)
๖. ประภัสสร (เลื่อมพรายเหมือนแก้วผลึก)

(อรรคถาภิรมสังคัม)

๔. สุโข พุธานัง อุปปาโท แปลว่าอย่างไร?

ตอบ แปลว่า การเกิดขึ้นแห่งท่านผู้รู้ทั้งหลายมาสุขมาให้

๕. สุขา สัทธัมมะเทศนา แปลว่าอย่างไร?

ตอบ แปลว่า การแสดงพระสัทธรรมนำสุขมาให้

๖. อจลเจตีย์หมายถึงอะไร? มีกี่อย่าง? อะไรบ้าง?

ตอบ หมายถึงสถานที่ ๆ พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ไม่ทรงละ (คือเป็นสถานที่เดียวกัน) มี ๔ ที่ คือ

๑. โทธิบัลลังก์ สถานที่ตรัสรู้
๒. ที่แสดงพระธรรมจักร
๓. ที่เหยียบพระบาทตอนลงจากเทวโลก
๔. ที่ตั้งเท้าเคียงทั้ง ๔ ในพระวิหารเชตวัน

(อรรคถา ที่สมมหา.)

.....
 โลกนี้มีดีมน คนในโลกนี้น้อยคนนักจักเห็นแจ้ง น้อยคนนักจักไปสวรรค์ เหมือนนกติดขายน้อยตัวนักจักพ้นข่ายได้ละนั้น. (สุ.คาถา.)



ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๘

๑. ทสพญาณ ๑๐ มีอะไรบ้าง?

- ตอบ ๑. ฐานาฐานาญาณ
 ๒. กัมมวิปากญาณ
 ๓. สัพพัตถคามินีปฏิบัติญาณ
 ๔. นานาธาตุญาณ
 ๕. นานาธมฺมุตญาณ
 ๖. อินทริยปโรปริยัตติญาณ
 ๗. สังกิเลสโฆทาวุฏฐานาญาณ
 ๘. บุพเพนิวาสานุสติญาณ
 ๙. จุตูปปตญาณ
 ๑๐. อาสวักขยญาณ

(อภิ.ญาณวิภังค์)

๒. ในญาณทั้ง ๑๐ นั้นแต่ละญาณหมายความว่าอย่างไร?

- ตอบ ฐานาฐานาญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ ฐานะ และ อฐานะ ว่าเป็นไปได้ หรือ เป็นไปไม่ได้
 กัมมวิปากญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ วิกัปกรรม ของสัตว์
 สัพพัตถคามินีปฏิบัติญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ ภพภูมิที่ไปเกิดของเหล่าสัตว์
 นานาธาตุญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ ธาตุต่าง ๆ มากมาย
 นานาธมฺมุตญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ อธิษาศัย ของสัตว์ว่าเหมือนกันหรือต่างกัน

๕๐



อินทริยปโรปริยัตติญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ ความอ่อนแก่แห่งอินทริของเหล่าสัตว์
 สังกิเลสโฆทาวุฏฐานาญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ ความเศร้าหมองผ่องแผ้วแห่งสมาธิ
 บุพเพนิวาสานุสติญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ การเกิดในชาติก่อน ๆ ของพระองค์
 จุตูปปตญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ การเกิดการตายของเหล่าสัตว์ว่าเป็นไปตามอำนาจของกรรม
 อาสวักขยญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ การทำ กิเลสให้สิ้นไป

๓. อสธารณญาณ หมายความว่าอย่างไร? มีกี่ญาณ? อะไรบ้าง?

- ตอบ หมายความว่า ญาณที่ไม่หวั่นไหวแก่สาวกเป็นญาณเฉพาะ ของพระพุทธเจ้าเท่านั้น มี ๖ ญาณ คือ
๑. อินทริยปโรปริยัตติญาณ
 ๒. อาสยานุสยญาณ
 ๓. ยมกปาฏิหาริยญาณ
 ๔. มหากรุณาสมาปัตติญาณ
 ๕. สัพพัญญุตญาณ
 ๖. อนาวरणญาณ

๔. ในพระญาณทั้ง ๖ นั้น แต่ละญาณมีความหมายว่าอย่างไร?

- ตอบ อินทริยปโรปริยัตติญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ ความอ่อนแก่แห่งอินทริของเหล่าสัตว์
 อาสยานุสยญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้ อธิษาศัย ของสัตว์

๕๑



ยมกปาฏิหาริยญาณ หมายความว่า ญาณแสดงยมกปาฏิหาริย์

มหากรุณาสมาปัตติญาณ หมายความว่า ญาณเข้าสมาบัติตรวจดูสัตว์โลก

สัมพัญนุตญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้อะไรทั้งปวง
อนาวรณญาณ หมายความว่า ญาณหยั่งรู้โดยไม่มีอะไรขวางกั้น

(อรรถกถา ปฏิสัมภิทามัค)

๕๒



กิเลสที่พระพุทธเจ้าพระองค์ใดทรงชนะแล้ว พระองค์จะไม่ทรงกลับแพ้อีก กิเลสเล็กน้อยหนึ่งในโลกไม่ติดตามพระองค์ผู้ชนะแล้ว พวกท่านจักนำพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีพระญาณหาที่สุดมิได้ ผู้ไม่มีร่องรอย ไปด้วยร่องรอยอะไรเล่า ตัดขาดดุจดุจดาช่าย เชื่อว่าวิสัตว์กิก ไม่มีแก่พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เพื่อนำไปในภพไหน ๆ พวกท่านจักนำพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีพระญาณหาที่สุดมิได้ ผู้ไม่มีร่องรอย ไปด้วยร่องรอยอะไรเล่า

(ตรีสแกธิตามาร ชุ.คาถา.)

บาปกรรมที่บุคคลทำแล้วย่อมไม่ให้เกิดผลในทันที เหมือนน้ามนที่รีดใหม่ยังไม่แปรไปในทันทีอันใด แต่บาปกรรมนั้นจะค่อย ๆ ให้ผลเฉาผลาญคนพาลเหมือนไฟที่ถูกเถ้ากลบไว้ ฉะนั้น.

(ชู.คาถา.)

ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนา หมวดที่ ๑๙

๑. มหาปุริสลักขณะ ๓๒ ประการ ของพระพุทธเจ้ามีอะไรบ้าง?

- ตอบ
๑. มีฝ่าพระบาทเสมอกัน
 ๒. ฝ่าพระบาทมีรอยจักร
 ๓. มีสันพระบาทยาว
 ๔. มีพระองค์ลีลา
 ๕. มีฝ่าพระหัตถ์ฝ่าพระบาท อ่อนนุ่ม
 ๖. ฝ่าพระหัตถ์ฝ่าพระบาท มีลายดุจดดาช่าย
 ๗. มีข้อพระบาทสูง
 ๘. มีพระขงส์ เรียวดุจแข้งเนื้อทราย
 ๙. เมื่อประทับยืนไม่น้อยพระกายก็ถูบลเกล้าพระขานุด้วยพระหัตถ์ได้
 ๑๐. มีพระคุษฐาน เ็นอยู่ในฝัก
 ๑๑. มีพระฉวีสีทอง
 ๑๒. มีพระฉวีละเอียด ละอองรุติไม่อาจติดพระกายได้
 ๑๓. มีพระโลมาขุมละเส้น
 ๑๔. มีพระโลมา ปลายอนซ้อนขึ้นข้างบน
 ๑๕. มีพระกายตรง ดุจกายพรหม
 ๑๖. มีพระมังสะเต็มในที่ ๗ แห่ง (หลังพระหัตถ์ ๒ หลังพระบาท ๒ พระอังสา ๒ และพระคอ ๑)
 ๑๗. มีพระกายท่อนบน ดุจกายราชสีห์
 ๑๘. มีร่องพระปฤษฎางค์เต็ม
 ๑๙. มีพระวรกาย ดุจปริมลทลแห่งต้นไทร (พระกายกับวาเท่ากัน)

๕๓



- ๒๐. มีพระศอ กลมเสมอ
- ๒๑. มีเส้นชีวหาประสาทรับรบดี
- ๒๒. มีพระหนุ ดุจคางราชสีห์
- ๒๓. มีพระทนต์ ๔๐ ซี่
- ๒๔. มีพระทนต์เสมอกัน
- ๒๕. มีพระทนต์ไม่ห่าง
- ๒๖. มีพระเขี้ยวแก้วขาวงาม
- ๒๗. มีพระชีวหาใหญ่ ยาว และ อ่อน
(ใหญ่คือปิดพระนลาฏได้ ยาวคือแลบถึงพระกรรณได้ อ่อนคือชอบเข้ารูพระนาลิกได้)
- ๒๘. มีพระสุรเสียง ดุจเสียงพรหม (ไพเราะดุจเสียงนกกการเวก)
- ๒๙. มีดวงพระเนตรดำสนิท (ในที่ควรดำ)
- ๓๐. มีดวงพระเนตรแจ่มใส ดุจตากลูโคที่คลอດในวันนั้น
- ๓๑. มีพระอุณาโลมสีขาวย่อมนุ่ม ระหว่างพระโขนง
- ๓๒. มีพระเศียร ดุจประดับด้วยกรอบพระพักตร์

(ลักษณะสูตร ที่ ป่าภู)

ผู้ทำบุญไวย่อมผลิตเพลินใจในโลกนี้ ตายไปแล้วก็ผลิตเพลินใจในโลกหน้า ชื่อว่าผลิตเพลินใจในโลกทั้งสอง เขาย่อมผลิตเพลินใจว่า “เราได้ทำบุญไว้แล้ว” ครั้นไปสู่สุคติเขายังผลิตเพลินใจมากขึ้น

(ขุ.คาถา.)



รายชื่อเจ้าภาพพิมพ์หนังสือ
ความรู้รอบตัวในพระพุทธศาสนาเล่ม ๒

(คู่มือตอบปัญหาทางธรรมเชิงทุนการศึกษา ชั้นหัตถิธัมมาสิกขานุสาวรี)

ศรัทธากลุ่มบ้านทับลานใน

ด.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี
พระอาจารย์ปริญญา ปริยญาโณ ๒,๓๐๐ บาท (๒๓๐ เล่ม)
สามแดน ทอมี ใจอุ่น (เนตรตัม) ๔๐๐ บาท (๔๐ เล่ม)

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

พ่อสี-แม่ข้าว-คุณไพวัลย์ ชวงบุรี / คุณสม กลุ่มเขียนและครอบครัว / ครูดำรงมานะดี และครูกาญจนา แสงอาทิตย์

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

นางสุนันท์ คงอ่อน และครอบครัว / คุณสายฝน พวงกระโทก และครอบครัว / คุณเนตรพล พวงมาลัย และครอบครัว / คุณยายมี จันทร์หอม และครอบครัว

ผู้บริจาค ๓๐๐ บาท (๓๐ เล่ม)

น.ส.ทองแดง ชัยครบุรี / คุณจันทร์หา ขุนเกษม

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณหอมมะลิ ชวงบุรี และครอบครัว / คุณวีระ ของกิ่ง / คุณคำพวง พวงมาลัย และครอบครัว / คุณปรเมศ ไสสว่าง / คุณวินัย สิงห์แก้ว และครอบครัว / คุณนิคม คงแดน และครอบครัว / คุณธีรวัชร สุตใจ / คุณสมนึก พวงมาลัย และครอบครัว / คุณชายพันธ์ พวงมาลัย-แม่อิงอร-ด.ญ.ฐิติยา-ด.ช.รัตนะ งามกระโทก (รวมกัน) / คุณประยุทธ คำจันทร์หา และครอบครัว (จ.บุรีรัมย์) / คุณยายหนู ทศพร

ผู้บริจาค ๑๕๐ บาท (๑๕ เล่ม)

คุณเนตร สุตใจ / นางพิน สิบจากสี

ผู้บริจาค ๑๒๐ บาท (๑๒ เล่ม)

คุณยายจันทร์ เจ้าฝ่าย

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

ยายทองดี ปุ่มกระโทก และครอบครัว / นายคำพันธ์ สัตยากุล / คุณสงกา สัตยากุล / คุณสาจิต สัตยากุล / ด.ช.ยศกร สัตยากุล / ด.ญ.ศศิณีภา สัตยากุล / คุณเดชา สัตยากุล / คุณวิภารัตน์ สัตยากุล / ด.ช.พีรภัทร สัตยากุล / คุณฉวี โพธิ์สุวรรณ / คุณชั้นทอง สันเทม และครอบครัว / คุณแดง พวงมาลัย / คุณรจนา พวงมาลัย / คุณสำลี ขามกิ่ง และครอบครัว / คุณตัม ทรวงกระโทก และครอบครัว / คุณสำเร็จ จันทร์หอม และครอบครัว



คุณพิเชษฐ์ ฉิมทอง และครอบครัว / คุณไล แก่นดี และครอบครัว / อ.บ.ต.สว่าง-
คุณแสงโสม ฉิมกิ่ง / คุณปารามิ คงเคน และครอบครัว / คุณชาว ทรวงบุรี และครอบครัว /
คุณอาทิตย์-คุณเด่นดาว บุตรอินทร์ / คุณอภิเดช ทรวงกระโทก และครอบครัว / คุณฉันท
ข้างเก็บ / คุณโสภณา ปทุมศรี / คุณศุภวงกลม วงศ์ศรีหัต / คุณจันทร์หา ขวงบุรี และ
ครอบครัว / คุณสุวิรัตน์ แนวบุตร / คุณยายมูล คงพิศ และครอบครัว / คุณยายแกะ
คงเคน และครอบครัว / คุณลิ้ม คงสันเพ็ญ / คุณลำตวน วรรณทอง / คุณถัดดา
สิงห์แก้ว / คุณสุรินทร์-คุณไพสิน กัลลา / คุณทองสาย ขามกิ่ง / นายล้อม ตอนระน้อย /
พ่อใหญ่จันทร์ มีอำนาจ / นางเฉลิม กิณนารี / ด.ช.นิติกร กิณนารี / ยายพะยอม สุดระน้อย
(บุพราหมณ์ใน) / แม่ใหญ่มี ศิลิต / นางเคลื่อน ศิลิต

กลุ่มเด็กวัด (ธรรมปฏิภาณ)

บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

ด.ญ.อรวิสา ศรีสิงห์

บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

ด.ช.สิทธิโชค ปิสำ / ด.ญ.ฐิติมา ไชยบุตร / ด.ญ.จิราภรณ์ ไพบุลย์ทรัพย์ /
ด.ญ.มูทิศา สิงห์แก้ว / ด.ญ.องลญา แววน้ำ / ด.ญ.อรญา ขามกิ่ง / ด.ญ.ณัฐชา ถิ่นหม่อม /
ด.ญ.ธีรวิศา ของกิ่ง / ด.ญ.อภิษฎา ขุนเกษม / ด.ญ.วราวุฒิ ขวงบุรี / ด.ญ.รณพร ทองฮ้วน

ผู้บริจาค ๕๐ บาท (๕ เล่ม)

คุณยุพิน คำโนนแดง และครอบครัว / ด.ช.ธิเบศ ฉิมกิ่ง / คุณยาอสี คงเคน /
คุณสมพงษ์ คงเคน / คุณฉานหวน ขวงบุรี / คุณเสน่ห์ ขวงบุรี / คุณวันเพ็ญ ขวงบุรี /
คุณณวิไล จันทร์หอม และครอบครัว / ด.ญ.กรรณิกา คงสันเพ็ญ / น.ส.อภาภรณ์
คงสันเพ็ญ / คุณสมนึก จันทร์หอม / ด.ญ.ณัฐนิชา จันทร์หอม / ด.ญ.สุวิธา จันทร์หอม /
คุณลำอาง แก่นแก้ว

ผู้บริจาค ๓๐ บาท (๓ เล่ม)

นางม้อย เชื้อแก้ว

รวม ๑๗,๑๕๐ บาท (๑,๗๑๕ เล่ม)

ศรัทธากรุณาสถูปานองปลิง

ด.หนองแห่น อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

ครูจงเยาว์ บทสมบุรณ์ / คุณเปลื้อง-คุณรุจิ นพกุลและบุตร / ครูรัตนา เศวตสุพร

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

ครูทัศนีย์-น.ส.ชนกนาถ-น.ส.ศุภรดา ทะกะนิจร / คุณสาทิศ นพภรณ และครอบครัว /
คุณเสาวนิต นิธิบุญมงคลรัตน์ / คุณทวีป-คุณอุดม อุดมผล / ครูสายพิน-นายพินิจ-

๕๖



น.ส.ศุภารมย์ นันทเวช

ผู้บริจาค ๓๐๐ บาท (๓๐ เล่ม)

คุณรัตนา มานะละสม - น.ส.วิลาสินี - น.ส.จิระประภา เอี่ยมสะอาด

ผู้บริจาค ๒๕๐ บาท (๒๕ เล่ม)

คุณนิศาวิรัตน์ นพพิทย์

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณประกอบ เสงอุณ / คุณอารมย์ ปาละโชติ / คุณสมเกียรติ-คุณสกลอน นพโสด /
คุณสืบสันต์ -คุณน้อย / ครูจิตติคุณ-ครูศรีเมือง โรจน์วิระ / คุณอรณี กมลรักษ์ /
คุณเกียรติไกร-คุณกฤษณ์ วิเชียร / คุณอรุณศรี โทศล / คุณกนกวรรณ วัฒนะ / คุณกรรณรัตน์
ศรีคำ / น.ส.จางรุณี อุดมผล / ด.ต.สมเกียรติ-คุณณัฐชรี ภูนิษฐ์ / คุณวิเศษ-คุณอังคณา-
ด.ญ.ปววรรณ พิศสมัย / นายสมพงษ์ เพ็ญโรจน์-นางสิริพร มงคลศิลป์ / คุณชลนภา และ
ครอบครัว

ผู้บริจาค ๑๕๐ บาท (๑๕ เล่ม)

คุณธวัชชัย - คุณศิริรัตน์ นงคจิต

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

คุณจ่าปี จันทสุวรรณ / คุณเสาวคนธ์ (สุ) นพริต / คุณอมรา ชำของ / คุณแมวิเชียร
ข้าของ / คุณบุปผา มงคลศิลป์ / ด.ช.ศุภวิชญ์-ด.ช.ปิยวัฒน์ เทพาศตรา / ครูสมพงษ์ ไม้แง้ว /
ครูชาญ ธรรมสุรีย์ / คุณสุภัคชา ธรรมสุรีย์ / คุณสหชัย ธรรมสุรีย์ / คุณสุรชัย ธรรมสุรีย์ /
คุณโสภิต(คำ) นพศิริ / คุณน้ำสมจิต นิรมล / ครูกิ่งแก้ว ศรีคำ / น.ส.ณัฐรุษา อุดมผล /
นางม่วย มงคลศิลป์ / นายปองชัย อินทร / น.ส.วไลพร แสนสุภา / นางจัญญู สามเสน /
คุณวันเพ็ญ แผลมทอง / คุณแสงี่ยม สมัครช่วย / คุณอาจันต์ (งู) นพโสภณ / คุณบงอร (อิง)
คุณมงคล เพิ่มพูนทรัพย์ / คุณบุญเรือง นพพิทย์ / คุณไพโรจน์-คุณพิมพ์ใจ / คุณจำเริญ
นพพิทย์ / คุณประเสริฐ-คุณสาวิตรี / นางทองคำ-น.ส.อรุณประไพ-คุณกิ่ง กองแก้ว /
คุณพงษ์ศักดิ์

ผู้บริจาค ๕๐ บาท (๕ เล่ม)

น้าหิอิน / นายมา-นางสี / คุณรัญฐพร อุ้นแก้ว / คุณนงลักษณ์

ผู้บริจาค ๔๐ บาท (๔ เล่ม)

คุณเสาวนีย์ / ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม ๑ / ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม ๒

ผู้บริจาค ๒๐ บาท (๒ เล่ม)

คุณน้ำค้าง จันทร์ทอง / นางสงว / นางอารี

รวม ๑๒,๕๗๐ บาท (๑,๒๕๗ เล่ม)

๕๗



ศรัทธากลุ่มกรุงเทพมหานคร

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

คุณพ่อสมศักดิ์-คุณแม่ศรีจรี โตไพบูลย์ / คุณชลิตา โตไพบูลย์ / คุณธนเดช โตไพบูลย์

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณสุรียา มีจันทร์แก้ว (บริจาคผ่านทางเว็บไซต์ของวัด)

สายอำเภอบางบัวทอง นนทบุรี

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

คุณอมรมาศ ธนฤดีพร / คุณฉลอง สอดผักแว่น-คุณจวนพิท สุริวัน-ค.ญ.วรวรรณ สอดผักแว่น (รวมกัน) / คุณปรีชา สุริวัน และครอบครัว (ร้าน ป.เฮดเดอร์ จ.บุรีรัมย์)

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

คุณสังคม-คุณทองม้วน ศรีสมุทร (สังคมเทอริโอ)

ผู้บริจาค ๓๐๐ บาท (๓๐ เล่ม)

คุณแม่เรณู จำเนียรส

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณแม่เยี่ยม สุริวัน (จ.สุรินทร์) / คุณรวิชัย ศรีสมุทร

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

คุณศิรินทีพย์ ศรีสมุทร / คุณประวิทย์ ป้องลอบ / ค.ช.คมสรร ป้องลอบ

ผู้บริจาค ๕๐ บาท (๕ เล่ม)

คุณแม่สวาท / คุณหนูจันทร์ / คุณผู้ไม่ประสงค์ออกนาม

ผู้บริจาค ๔๐ บาท (๔ เล่ม)

คุณบัวสี ทองธานี

สายอำเภอลำลูกกา ปทุมธานี

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

คุณสุพรรณ-คุณเพ็ญนภา นันทรัตน์ / ส.จ.ต.ประดิษฐ์-คุณวิสัย-คุณทศทิศ-ค.ญ.อัฐกัญธิรักษ์-ค.ญ.ทัศนรัตน์ อนุศาสตร์ รวมกัน

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณสุวิทย์ นันทรัตน์-คุณจุฬาลักษณ์ เตังตระกูล / คุณวราชาติ สุริวัน และครอบครัว (จ.ร้อยเอ็ด)

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

คุณพ่อเพชร แก่นเสลา / คุณศรีนวล - คุณสุชาติ - ค.ช.ภิชิต์เดช สายสุจริต

รวม ๑๐,๔๕๐ (๑,๐๔๕ เล่ม)

ศรัทธากลุ่มโรงเรียนวัดวังเย็น อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

คุณวรรณาล มิตรมาศ-คุณทองทรัพย์ มิตรมาศ-คุณโกวิทชัย มิตรมาศ-ค.ช.พงษ์สิทธิ์ มิตรมาศ (รวมกัน)

ผู้บริจาค ๗๐๐ บาท (๗๐ เล่ม)

คุณจวน-คุณละอิ่งทอง คาแดง และครอบครัว

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

ร.ต.จ.ระเณม ภัคดีเสนาหา-คุณมลชล-คุณอัศนีย์ สุริยะจันทร์ และบุตรธิดา

ผู้บริจาค ๓๐๐ บาท

นักเรียนโรงเรียนวัดวังเย็น

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท

คุณดาทิว มินสวัสดิ์ / คุณยายวนิดา พุทธิรังสิมาภรณ์ / คุณกิ่งแก้ว เพ็ญสุริยะ / คุณชำนาญ-คุณบุญจันทร์ พิชัยเกษมโสภณ / คุณมลชล-คุณวิสัย พิชัยเกษมโสภณ และครอบครัว / คุณวาสนา นาคเกษม / คุณณรงค์-คุณสมปอง สีนเจริญ / คุณลัดดา แรตเจริญ / คุณภานพ เมรสนัด / คุณฐานิญา ปรีदानนท์ / คุณบรรจง มนต์กสิบุตร / คุณอรพิน คำโต และครอบครัว

ผู้บริจาค ๑๒๐ บาท (๑๒ เล่ม)

คุณกำพล-คุณไพเราะ

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

คุณป้าพล มากเจริญ / คุณทวี ปิ่นเจริญ / คุณยายพยอม พุสสวัสดิ์ / คุณสวาท-คุณจินตนา และครอบครัว / นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ ร.ร.วัดวังเย็น / คุณสำลี ทองกล้า / คุณพุด แดงเต๊ะ / คุณเยาวลักษณ์ มีจันทร์ทอง / คุณเตี๋ย-คุณเอลิษา พลมัน และครอบครัว / คุณเรียม พิพัฒน์เจริญ / คุณประสิทธิ์-คุณเอลิษา / คุณชนิดาภา ยอดเจริญ / คุณกฤษณ์-คุณเยาวมาลย์ เมรสนัด / คุณประสิทธิ์-คุณนิภารัตน์ เจริญช่าง / คุณจ้อย คาแดง / คุณสร้อยจนา มินสวัสดิ์ / คุณเลียบ มากเจริญ / คุณบุญรอด มากเจริญ / คุณพรเทพ สัมอ่อน / คุณโชติกา ไชโพธิ์ / คุณสุวิมล-คุณพรทิพย์ / คุณฐิตาพร ไชโพธิ์ / คุณรุชชา กำลัทยา / คุณวิลาวรรณ วงษ์แก้ว / คุณสุกัญญา พุทธิรัตน์ / คุณจุลิศร จินธรรม / คุณจุฑามาศ แสงสัตยา / คุณสุพร เมียนศิริ / คุณจุมพล-คุณอรุณี สิทธิ / คุณอุดม-คุณมาลี บุญถาวร

ผู้บริจาค ๖๐ บาท (๖ เล่ม)

คุณวัชรพงศ์ คาแดง / คุณกมลชนก คาแดง / คุณกุลธิดา-ค.ญ.บงกช



ผู้บริจาค ๕๐ บาท (๕ เล่ม)

คุณเฉลิม บัวตัน / คุณสังเวช-คุณชา พูลสวัสดิ์ / คุณสมาน นาคสวัสดิ์ / คุณกล้า นาคสวัสดิ์ / คุณบรรจง หมื่นยุทธ / คุณเกษฎาภร หมื่นยุทธ / คุณบรรจง น้ำผึ้ง / คุณฉวี หมื่นยุทธ / คุณอาทิตย์-คุณวิจิตรา ผ่องทอง / คุณศักดิ์สวัสดิ์ ผ่องทอง / คุณจิตติวรรณ บรรเทิง / คุณยายจับ ธรรมเสน / ด.ช.สุวิทย์ แรดเจริญ

ผู้บริจาค ๔๐ บาท (๔ เล่ม)

คุณยายนิล นาคเกษม / คุณหอมวัน มากเจริญ / คุณยุพิน ปลื้มอารมณ์ / คุณอภิญา แสงศรี

ผู้บริจาค ๓๐ บาท (๓ เล่ม)

คุณนันทน์ภัส ไทยภัทรนันท์

ผู้บริจาค ๒๐ บาท (๒ เล่ม)

คุณยายสังวาล พูลสวัสดิ์ / คุณบุญส่ง เมฆสุวรรณ / คุณบรรจง ดิษริยะกุล / คุณชัชฌูชา ยอดเจริญ / คุณสุพี อนุสนธิ์ / คุณวิชาญ ทองคำ / คุณมงคล มณีเขียว / ด.ญ.จิราภรณ์ มณีเขียว / คุณเทวีช สมบูรณ์ / คุณอัญชลีพร คำรงสิทธิ์พงศ์ / คุณอรวรรณ หวังครอบกลาง

ผู้บริจาค ๑๐ บาท (๑ เล่ม)

คุณโย โอมสะอาด / ด.ญ.เมธพร บทะวงษ์ / ด.ช.ชนาธิป ยอดเจริญ / ด.ญ.ปรวิศา บุรากรณ์

รวม ๙,๒๙๐ บาท (๙๒๙ เล่ม)

ศรัทธากลุ่มสำนักสงฆ์วังใหม่ศรัทธาธรรม

บ้านวังใหม่ ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

หลวงพ่อสมศักดิ์ จันทร์โก นางนันทวัน-นางฉวีญา รัตนวงศ์และครอบครัว / นางละเมียด จีเพชร-นายบุญชัย-นางสุพี-ด.ญ.อนากรณ์ (รวมกัน) / นายชัยวรรณ โพธิ์วง-น.ส.ปัทมา โพธิ์วง-น.ส.สุพรรณษา โพธิ์วง-น.ส.รุ่งภา โพธิ์วง / นายสามารถ นิจนิรันดร์-ด.ญ.เพ็ญพิชชา นิจนิรันดร์-นางมณี ช้อยโย (รวมกัน)

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

นายพงษ์เทพ ทิวเกษม

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

นายอนุพงษ์-นางทองปาน-ด.ญ.น้ำฝน / นางสมคิด หัสตรกิจ / น.ส.ทิพย์จันทร์ เพ็งมณี / นางภริษา ทิวเกษม / นายศิริกุล เอ็นพีทักษ์กุล / ด.ช.รัฐศาสตร์ ชาติ /

๖๐



คุณสัญญา-คุณสุกัญญา-คุณวุฒิ เล่ห์สิงห์ / นายศรธรรม โชติพรมราช / นายหนู-นางมาลัย คุณลุน / นางคง คณาศักดิ์ / นายทองอินทร์-นางจอง คณาชาติ / นายบุญเกิด-นางสุรัตน์ คณาชาติ / นายสมคิด นางมุกดา คณาศักดิ์ / นางกัณต์กมล-นายประวิทย์-ด.ญ.กัญติยา-ด.ช.พงศกร คณาศักดิ์ (รวมกัน) / นายพัน นางสมคิด ฝะเตียงตะคุ / นายรส หงส์สา / นางจันทา หงส์สา / นายยศร์ เมืองสุวรรณ-นางมาก โลกฉาย-นางวันเพ็ญ พรหมโต-นายสมพร-นางบัวแก้ว-นายใจ เมืองสุวรรณ-นางหงา อลัคม์ (รวมกัน)

ผู้บริจาค ๕๐ บาท (๕ เล่ม)

นางรำพึง สามารถ / ด.ญ.แพรวพรรณ สามารถ / นางอัมพร สิบสำราญ / ด.ญ.ศรัญญา สิบสำราญ / นายชวน ชาติโนนสูง / นายสุพร ช่างเหล็ก / คุณไพจิตร แก้วกำแพง / นายจันทร์ / แม่ใหญ่ทา รัศมียัง / นายสมจิตร ตอบกลาง

ผู้บริจาค ๓๐ บาท (๓ เล่ม)

นายบุญพัน พุ่งจันทร์ / นายสัมฤทธิ์ พุ่งจันทร์ / นางเน่ง - นางมา ประสิทธิ์-นางวันเพ็ญ รัศมียัง

ผู้บริจาค ๒๐ บาท (๒ เล่ม)

นางสี แพร่งประเสริฐ / นายอาเล็ก แซ่เจ็ย / น.ส.เปรมกมล แซ่เจ็ย / นายอนุพงษ์ แซ่เจ็ย / ด.ช.เจนณรงค์ แซ่เจ็ย / น.ส.คำผัด รัศมียัง / น.ส.จิราภรณ์ พุ่งจันทร์ / น.ส.บังอร พุ่งจันทร์

รวม ๘,๐๕๐ บาท (๘๐๕ เล่ม)

ศรัทธากลุ่ม อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา

เงินบริจาคที่เหลือจากคำพิมพ์ เล่ม ๑ นำมาเจ้าภาพโดยครอบครัว

คุณประพนธ์ อภิวงศ์โสภณ (รายชื่อผู้บริจาค อยู่ใน เล่ม ๑)

รวม ๖,๘๓๘ บาท (๖๘๓ เล่ม)

ศรัทธากลุ่มบ้านหัวสำโรง ต.หัวสำโรง อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

คุณเทียม-คุณกิมเลียง ศิรินิยมผล / คุณวีรชัย-คุณเพ็ญญา ศิรินิยมผล / คุณแม่ กำฟ้า-คุณละม้าย-คุณปรานี สรวมศิริ / คุณแม่ปิ่น สุกปิต-คุณพ่อนิ่ง-คุณแม่คำ วงศ์มะลา

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

คุณสุรัชย์-คุณนิภา สีสายสุทธิโ / คุณประนอม สรวมศิริ

ผู้บริจาค ๓๐๐ บาท (๓๐ เล่ม)

คุณอรนัญชา-ฉณัฐา ฐานปะสุต / คุณรุ่งเพชร คำรงค์ดี

๖๑



ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณรวัด-คุณจรรยา เทวตารณ / ต.ญ.ชนิดา ลีลายุทธ์โท และครอบครัว / ส.จ.สุรศักดิ์-ต.ญ.วันฉวี ลีลายุทธ์โท / คุณอุทัย วงศ์ณะลา / คุณบุญเรือน บุญคุ้มเกล้า / คุณทวนทอง-คุณบังอร ชุตินพงษ์พัฒนกุล

ผู้บริจาค ๑๘๐ บาท (๑๘ เล่ม)

คุณคณินิจ สุขเจริญ - คุณนิสา และคณะ

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

ผู้ใหญ่สมชัย-คุณสมजू สรววมศิริ / ต.ญ.เพชร ลีลายุทธ์โท / คุณฉัตรศนัย คำรงศักดิ์ / คุณจริยา สุขปัด / คุณพันธ์ พรหมมา / คุณบุญถึง อุวันณา / คุณวิมลพร เสงเจริญ / คุณมยุรี จูณา / คุณอรุณ นพทิพย์ / คุณรัตนา นพเกตุ / คุณเมโธษ เจริญสุข / คุณลำอ่าง มีทยานนท์ / คุณฉลิตรา มีทยานนท์

ผู้บริจาค ๖๐ บาท (๖ เล่ม)

นักเรียนชั้นม.๒/๑ ร.ร.วัดหัวสำโรง / ต.ญ.กัญญาณัฐ คำรงศักดิ์ / ต.ช.ชยพล คำรงศักดิ์

ผู้บริจาค ๕๐ บาท (๕ เล่ม)

ต.ญ.ปฏิญา ศิลปะพร / คุณจันทร์รัตน์ สิงห์โกมินทร์ / คุณวีร สิงห์โกมินทร์

ผู้บริจาค ๒๐ บาท (๒ เล่ม)

ต.ญ.พิชญา นพเกตุ / ต.ญ.อรุณศิริวิภา / คุณวิรัชพัชร ศิรินิยมผล / ต.ช.เดวีช ศิรินิยมผล / ต.ญ.พีรดา ศิรินิยมผล / ต.ญ.เกล้ากระวีต เขยชื่น

ผู้บริจาค ๑๐ บาท (๑ เล่ม)

ต.ญ.พรเทวี ผลงาม / ต.ญ.นันทน์ภัส ใจดีเรืองเกียรติ

รวม ๖,๕๕๐ บาท (๖๕๕ เล่ม)

ศรัทธากลุ่ม อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา

ผู้บริจาค ๒,๐๐๐ บาท (๒๐๐ เล่ม)

คุณธันย์วรินทร์ บุญยะนิवास (ร.พ.สมิตวิเศษ ศรีราชา ชลบุรี)

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

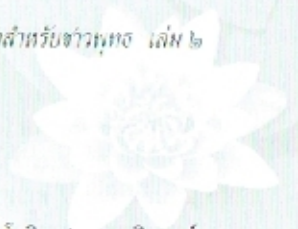
คุณฉัฐภัทร์ บุญยะนิवास

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

คุณทัชชญา เดชาชูศิริภรณ์ / คุณศิริกาญจน์ กิตต์ธนานันธิกุล / ต.ช.ศิริธันย์ กิตต์ธนานันธิกุล

ผู้บริจาค ๓๐๐ บาท (๓๐ เล่ม)

คุณสุนีย์ บุญยะนิवास



ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณวัชรนันท์ สदानทอง

ผู้บริจาค ๑๐๐บาท (๑๐ เล่ม)

คุณชนะ-คุณธนิษฐา เฉลิมพลโยธิน / คุณชนิดา เฉลิมพลโยธิน / คุณเฉลิมพงศ์ เฉลิมพลโยธิน / ผอ.วิวัฒน์-ครูพ้านี พงษ์สุภา / คุณแกลแลน-คุณเฟื่องฟ้า มีสแซลแมน / คุณอัมพร นิสสัยสุข / คุณพ่อบุญส่ง-คุณแม่สมศวรร พงษ์โรตง / คุณวีรารักษ์ พงษ์ภัทรวรกุล / คุณศุภราภรณ์ เรืองเดช / คุณอรรรพล เสาพิณ

รวม ๖,๐๐๐ บาท (๖๐๐ เล่ม)

ศรัทธากลุ่มบริษัทตาชี่ บ้านโลก อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี

ผู้บริจาค ๓๐๐ บาท (๓๐ เล่ม)

ครอบครัวใจหาญ / คุณโกวิทย์ เมืองแดง / คุณโซฮยา โคตรศรีหา

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณพนัส พันพล / คุณปรีชา สันติวรกุล / คุณธิดารัตน์ เลี่ยนเล็ก / คุณเพ็ญประภา นิลุทร และครอบครัว

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

คุณจำเรียง น้อยศิริ และครอบครัว / คุณอำพัน สิงห์ศรี และครอบครัว / คุณสายชล ทองกรม / ต.ญ.พิชญ์สินี แสงประทุม / ต.ญ.อมลวรรณ ทังหงัก / ต.ช.เรีงพงษ์ ทังหงัก / คุณวิสัย โป๊ะโดย / คุณจิตรา แสนวิเศษ / คุณศุภรัตน์ สำรวมจิต / แม่จำปี โป๊ะฟ้า / คุณพิทยา เชื้อคำย / คุณเดชา คำพอง / คุณน้อย สิมรักแก้ว / คุณสมพร สิงห์สินธุ์ / คุณปิยนนท์ พลอยแก้ว-คุณพัชรี แสนพันธุ์ / คุณอุดม สุขคำ และครอบครัว / คุณมานิตย์ ชมพู และครอบครัว / คุณเกรียงศักดิ์ กรใหม่-คุณพรพรรณ วันทนะ / คุณณรงค์ชัย-คุณธนภรณ์-คุณวสันต์-คุณอมลวรรณ ย่องรุ่งเรือง / คุณนัฐวุฒิ ประสมภาค / คุณสุวรรณา จอมดวง และครอบครัว / คุณวงศ์ตะวัน อุดมะระ และครอบครัว / คุณนิวัติ-คุณศิริพรรณ-ต.ช.ชาคริต ปานคล้าย / ต.ญ.ชรีภา-ต.ช.กรกฎ เข็มแก้ว / คุณมลลดา บุญรักษ์ / ต.ช.เสีงพวัฒน์ สำเนียงโพนุลย์ / คุณสุรพล-คุณฉลวย เข็มตรง และครอบครัว

รวม ๔,๔๐๐ บาท (๔๔๐ เล่ม)

ศรัทธากลุ่มสำนักสงฆ์กถลิวัน (สวนกล้วย)

ต.สำโรง อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา

ผู้บริจาค ๑,๐๐๐ บาท (๑๐๐ เล่ม)

ครูสุชาติ-ครูมัณฑนา แพทย์เกาะ

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณสุชาติ-คุณไฉน-คุณปฏิพัทธ์ รักทำ / แม่ละม่อม ปราณิตพลกรัง



ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

คุณเกิด กุลสำโรง / คุณจิรศักดิ์-คุณพูนสุข ปลอดภัยเนิน / คุณทองมาก-คุณสุพรรณ แก่นสันเทียะ / คุณสุรศักดิ์-คุณปราณี หินกำปัง / ยายเสงี่ยม กาบสำโรง / ยายเชื้อ รุ่งสันเทียะ / ยายปัทม งานสันเทียะ / นายเส็ง-นางสนธิ หงษ์สำโรง / นายลัด-นางสำรวม เดชสันเทียะ

ผู้บริจาค ๖๐ บาท (๖ เล่ม)

คุณธราณี สุขัง

ผู้บริจาค ๕๐ บาท (๕ เล่ม)

ยายประยูร วิปสูงเนิน / ด.ช.ศิววงศ์-ด.ญ.จินลณี หินกำปัง / คุณสุภาภรณ์-คุณสมหมาย-น.ส.ศิรินันท์ เงินสูงเนิน / ยายย้อย พระสำโรง

ผู้บริจาค ๓๐ บาท (๓ เล่ม)

นายทอง กุศลันเทียะ

ผู้บริจาค ๒๐ บาท (๒ เล่ม)

ยายสะอึง เขียนสันเทียะ / ยายจงกล เอยยังยืน / ยายพิมพ์ แสนสันเทียะ / ยายปวี เกือบสำโรง

รวม ๒,๖๗๐ บาท (๒๖๗ เล่ม)

ศรัทธากลุ่มญาติโยมจากประเทศเยอรมัน

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

คุณจากรวรรณ ศิริจันทร์ / คุณสายฝน คำมิต / คุณก้อย / คุณเพ็ญศรี กลิ่นสีสุข

ผู้บริจาค ๒๐๐ บาท (๒๐ เล่ม)

คุณเอ

รวม ๒,๒๐๐ บาท (๒๒๐ เล่ม)

ศรัทธากลุ่มสำนักสงฆ์เวฬุวัน บ้านห้วยลึก-บึงดาจันทร์

ค.เกาะพูน อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา

ผู้บริจาค ๕๐๐ บาท (๕๐ เล่ม)

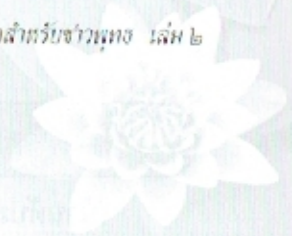
พระอาจารย์ปราโมทย์ อนุวโร และครอบครัววัชรวิบูลย์เลิศ

ผู้บริจาค ๑๖๐ บาท (๑๖ เล่ม)

คุณสมบัติ-คุณบังอร ทองไทย

ผู้บริจาค ๔๐ บาท (๔ เล่ม)

คุณรุจิรา เกสร-คุณจตุพร ปินกุล



ผู้บริจาค ๓๐ บาท (๓ เล่ม)

คุณโกศล เกสร-คุณอาริยา

ผู้บริจาค ๒๐ บาท (๒ เล่ม)

แม่เมะลิ ภูเจริญ / คุณอุไรวรรณ ทิศประเสริฐ

ผู้บริจาค ๑๐ บาท (๑ เล่ม)

คุณวาสนา แก้วปริมประ / คุณกนกรัตน์ แก้วปริมประ / คุณเกศสุดา แก้วปริมประ

รวม ๘๐๐ บาท (๘๐ เล่ม)

ศรัทธากลุ่ม บริษัทแม่ทรีเรียลพลาสท์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี

ผู้บริจาค ๑๙๐ บาท (๑๙ เล่ม)

ด.ญ.ศุภารัตน์ บำรุงกิจ / ด.ญ.ณัฐอุดา วรรณสุข

ผู้บริจาค ๑๐๐ บาท (๑๐ เล่ม)

ด.ญ.กัญฉิชา รักษา / คุณชูเนตร เพชรกำจัด / คุณสุรชัย ใจหาญ

ผู้บริจาค ๙๐ บาท (๙ เล่ม)

คุณอรญา บุญสิทธิ์

รวม ๓๗๐ บาท (๓๗ เล่ม)

เงินคดค้างจากคำพิมพ์หนังสือ "ธรรมสนทนา" (ป.หลวงตา)

รวม ๒,๔๖๐ บาท (๒๔๖ เล่ม)

รวมยอดบริจาคทั้งสิ้น	๙๐,๒๓๘ บาท
คำพิมพ์หนังสือ	๔๕,๐๐๐ บาท
คงเหลือ	๔๕,๒๓๘ บาท

(สมทบเข้ากองทุน "ทุนการศึกษา" ของเยาวชนที่เข้าสอบ)

(หากพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของท่านผิดหรือตกหล่นต้องกราบขออภัยเป็นอย่างสูง)



กิจกรรมประจำปีของสำนักสงฆ์ธรรมปิฎก

(บ้านทับลานใน ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี)

- สวดมนต์ทำวัตรและฟังธรรมจากพระไตรปิฎกทุกเย็น วันศุกร์-วันเสาร์-และวันพระ
- จัดกิจกรรมกราบขอขมาคุณพ่อคุณแม่และผู้มีพระคุณ ในวันแม่-วันปีใหม่-และวันสงกรานต์ ของทุกปี
- งานปฏิบัติธรรม ๒๕-๓๑ มีนาคม ของทุกปี
- ประกวดก่อกพระเจดีย์ทราย วันสงกรานต์ ของทุกปี
- บุญเทศน์มหาชาติ ปลายเดือนเมษายน ของทุกปี
- แข่งขันตอบปัญหาธรรมสำหรับเยาวชน ช่วงเดือนมิถุนายน ของทุกปี
- เปิดสอนพระอภิธรรมมัตถสังคหะแก่ผู้สนใจตลอดปี

๒๖



(dhammapitaka.com)

ใบสมัครสอบแข่งขันตอบปัญหาธรรม

ชื่อ.....นามสกุล.....
 ชื่อเล่น.....อายุ.....ปี กำลังเรียนอยู่ที่.....
 โรงเรียน.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....

มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการเยาวชนสนใจธรรมแข่งขันตอบปัญหาธรรมชิงทุนการศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสอบ

(.....)

๒๗



ใบรับรองคุณสมบัติของผู้เข้าแข่งขันตอบปัญหาธรรม

ข้าพเจ้า.....นามสกุล/ฉายา.....
 ประจำอยู่โรงเรียน/วัด.....
 ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....

ขอรับรองว่าเยาวชนที่สมัครสอบแข่งขันตอบปัญหาธรรมชิงทุนการศึกษา ตามรายชื่อที่มีอยู่ข้างบนนั้น เป็นผู้มีความประพฤติดี มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ทางโครงการกำหนดไว้ทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูประจำโรงเรียน/เจ้าอาวาส

[ถ่ายเอกสารได้]



